

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR
SANITARNY W LESZNIE**

**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lesznie
ul. Niepodległości 66, 64-100 Leszno
tel.: 65 526 15 15
e-mail: sekretariat.psse.leszno@sanepid.gov.pl**

**Ocena stanu sanitarnego
i sytuacji epidemiologicznej
Leszna i powiatu leszczyńskiego
w roku 2025**

Leszno, styczeń 2026 r.

Szanowni Państwo,

niniejsze opracowanie stanowi zbiór informacji o działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie w 2025 roku. Systematycznie prowadzone działania obejmowały m.in. monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w Lesznie i powiecie leszczyńskim, nadzorowanie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku, środowiska (w tym wodnego), procesów nauczania i wychowania, a także kontrolowanie miejsc wypoczynku i rekreacji, środowiska pracy, produktów chemicznych i kosmetycznych oraz warunków higieniczno-sanitarnych miejsc użytku publicznego. Ważną część stanowiła również działalność edukacyjna związana z profilaktyką chorób i promocją zdrowia.

Analiza danych epidemiologicznych w naszym regionie uwidoczniła pojawienie się niepokojących trendów. W 2025 r. odnotowano wzrost zachorowalności na choroby wirusowe, tj. grypę oraz wirusowe zapalenia wątroby, ospę wietrzną, RSV, rotawirusy, choroby weneryczne oraz zakażenia drobnoustrojami lekoopornymi. Z niepokojem obserwuje się także rosnącą co roku liczbę osób uchylających się od poddania swoich dzieci czy podopiecznych obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Znaczącym i wymagającym pod względem organizacyjnym wyzwaniem było całkowite przejście na cyfrowy obieg dokumentacji wdrożony poprzez system EZD RP. Stanowiło to kolejny element zaplanowanej i realizowanej od kilku lat transformacji cyfrowej Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W celu polepszenia dojrzałości cyfrowej systematycznie udoskonalano i rozbudowywano moduły Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), szczególnie dotyczące planowania kontroli i zgłaszania interwencji w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia.

Zwiększona cyfryzacja w Państwowej Inspekcji Sanitarnej ma służyć przede wszystkim poprawie jakości pracy, udoskonaleniu i ujednoliceniu procesów i procedur wewnętrznych, a także skróceniu czasu obiegu dokumentów. Biorąc pod uwagę dbałość o środowisko ogranicza papierowy obieg dokumentacji i umożliwia systematyczne przechodzenie na wersję elektroniczną, zapewniając wysokie bezpieczeństwo danych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Lesznie

mgr inż. Zdzisław Rzeźniczak

Spis treści

Wstęp	5
1. Sytuacja demograficzna w Lesznie i powiecie leszczyńskim.....	7
2. Sytuacja epidemiologiczna w Lesznie i powiecie leszczyńskim	7
2.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową	11
2.2 Choroby, przeciwko którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane	12
2.3 Choroby odzwierzęce	13
2.4 Grupy innych chorób	14
2.5. Zachorowania na grypę	15
2.6. Realizacja szczepień ochronnych	17
3. Środowiskowe uwarunkowania zdrowia	18
3.1. Zaopatrzenie ludności w wodę	18
3.2. Pływalnie, baseny kąpielowe	22
3.3. Kąpieliska	23
3.4. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej	24
3.4.1. Ustępy publiczne	24
3.4.2. Domy pomocy społecznej	24
3.4.3 Hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	25
3.4.4 Zakłady fryzjerskie, gabinety kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej oraz zakłady, w których świadczona jest więcej niż jedna usługa	26
3.4.5 Inne obiekty użyteczności publicznej	26
3.4.6. Dworzec PKS w Lesznie	27
3.4.7. Stacja PKP w Lesznie	27
3.4.8. Środki transportu publicznego	27
3.4.9. Stan sanitarny podmiotów leczniczych	27
3.4.10. Działania podejmowane w związku z pobytem uchodźców z Ukrainy	29
3.5. Ocena obiektów żywieniowo-żywnościowych	29
3.5.1. Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia	29
3.5.2. Jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	34
3.5.3. Nadzór nad środkami transportu żywności	35
3.5.4. Nadzór nad materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	35

3.5.5. Działania w ramach systemu RASFF	35
3.5.6. Sytuacja w zakresie skarg i wniosków	36
3.5.7. Zatrucia pokarmowe	37
3.5.8. Zagadnienia dotyczące produkcji pierwotnej	37
4. Ocena higienicznych warunków w zakładach pracy	37
4.1. Główne zadania pionu higieny pracy	37
4.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia	39
4.3. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy	40
4.4. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi	41
4.5. Nadzór nad warunkami pracy podczas zabezpieczenia i usuwania wyrobów zawierających azbest	41
4.6. Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad wprowadzeniem do obrotu oraz stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin	42
4.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi.....	43
4.8. Nadzór nad środkami zastępczymi	43
4.9. Choroby zawodowe	43
5. Ocena zakładów nauczania i wychowania	44
6. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	49
6.1 Zestawienie działań programowych i nieprogramowych z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zrealizowane w 2025 roku.....	49
6.1.1 Profilaktyka nadwagi i otyłości.....	49
6.1.2 Profilaktyka palenia tytoniu.....	51
6.1.3 Profilaktyka innych uzależnień.....	53
6.1.4 Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego.....	54
6.1.5 Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS.....	55
6.1.6 Inne działania.....	61
7. Działalność opiniodawcza Państwowej Inspekcji Sanitarnej	62
8. Informacja dotycząca badań wykonanych w Oddziale Laboratoryjnym	67

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych, a także działalność w zakresie promocji zdrowia.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decyduje o tym, jakie czynniki środowiskowe powinny być przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań represyjnych i interwencyjnych.

Dla oceny stanu warunków zdrowotnych ludności istotne znaczenie mają te elementy otoczenia, które związane są z masową i długotrwałą ekspozycją na czynniki patogenne, jak np.:

- żywność, której zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne powodują istotne skutki zdrowotne,
- woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, która może być źródłem groźnych zakażeń lub zatruć,
- środowisko pracy, w którym występują czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów opieki zdrowotnej, placówek nauczania, zakładów pracy, higieny wypoczynku i rekreacji oraz innych obiektów użyteczności publicznej.

Struktura organizacyjna, coraz nowocześniejsze wyposażenie laboratoriów oraz fachowa, stale podnosząca swoje kwalifikacje zawodowe kadra pozwalają na obiektywną, dotyczącą całego nadzorowanego terenu ocenę stanu sanitarnego, która uwzględnia zarówno istniejące, jak i mogące się pojawić zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Prowadzenie systematycznych badań laboratoryjnych oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej, a tym samym podejmowanie niezbędnych czynności interwencyjnych.

Wszelkiego rodzaju analizy i oceny są istotnym źródłem informacji do podejmowania działań w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli.

Dostęp do wiarygodnych danych we wszystkich obszarach objętych nadzorem tutejszego organu nie byłby możliwy bez sprawnie działającej bazy laboratoryjnej, wykonującej badania w szerokim zakresie (badania żywności, wody, materiału biologicznego i inne), dysponującej wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, w tym nowoczesną aparaturą. W laboratoriach zostały wdrożone i są stosowane w codziennej praktyce nowoczesne metody badawcze.

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Lesznie (dalej: PSSE) jest laboratorium o zasięgu ponadpowiatowym, ponieważ wykonuje badania dla powiatów: leszczyńskiego, gostyńskiego, rawickiego, śremskiego, wolsztyńskiego, kościańskiego, a badania wody dodatkowo dla powiatu grodzkiego.

Świadectwem kompetencji laboratorium jest certyfikat akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji, który laboratorium PSSE posiada, co sprawia, że poziom merytoryczny badań laboratoryjnych wykonywanych przez Stację w pełni odpowiada standardom obowiązującym w Unii Europejskiej.

Przedstawiona ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Leszna powiatu leszczyńskiego za rok 2025 została opracowana na podstawie informacji i materiałów przygotowanych w poszczególnych komórkach organizacyjnych, tj. w:

- Sekcji Epidemiologii,
- Sekcji Higieny Komunalnej,
- Sekcji Żywności i Żywienia,
- Sekcji Higieny Pracy,
- Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego,
- Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia,
- Oddziale Laboratoryjnym.

1. Sytuacja demograficzna w Lesznie i powiecie leszczyńskim

Miasto Leszno i powiat leszczyński zajmują łącznie powierzchnię 839,6 km². Obszar ten zamieszkiwany był w II półroczu 2024 r. przez 120 083 mieszkańców. W stosunku do I półrocza 2024 nastąpił spadek liczby mieszkańców o 1 osobę.

Powiat leszczyński	2024 r.*	2024 r.**
Liczba ludności ogółem	60 244	60 562
Kobiety	30 300	30 468
Mężczyźni	29 944	30 094

miasto Leszno	2024 r.*	2024 r.**
Liczba ludności ogółem	59 840	59 521
Kobiety	31 596	31 391
Mężczyźni	28 244	28 130

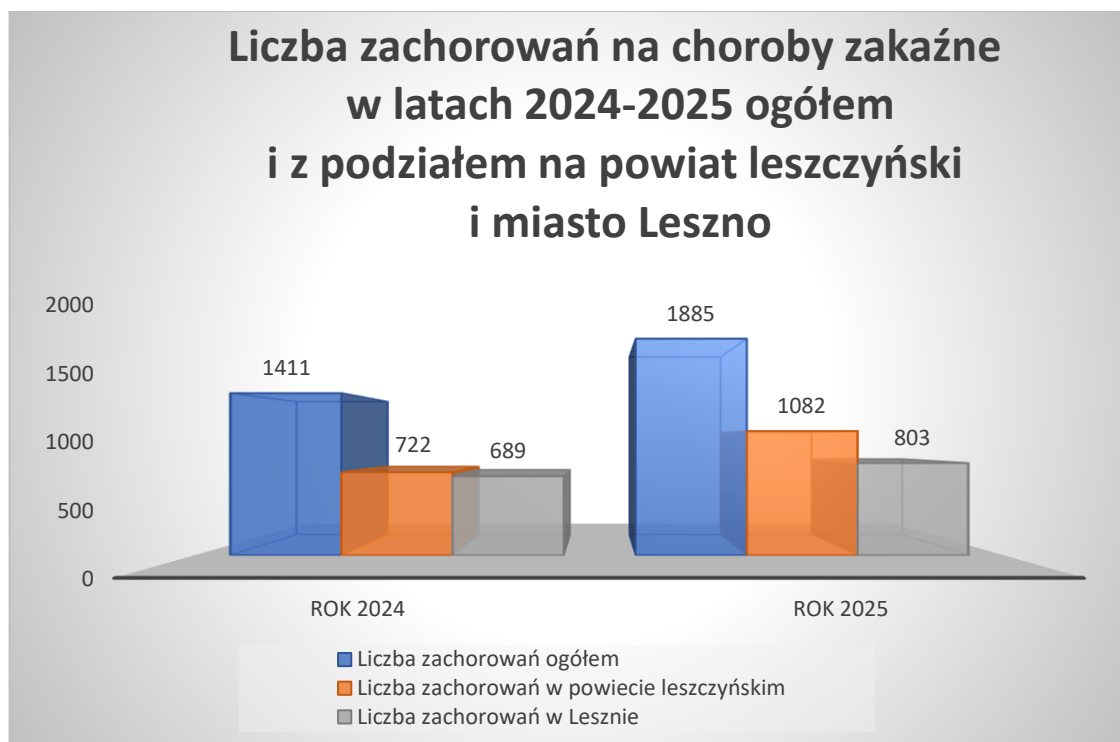
* Stan ludności w I półroczu 2024 r.

** Stan ludności w II półroczu 2024 r.

Dane liczbowe: *Urząd Statystyczny w Poznaniu (Bank Danych Lokalnych)*; aktualizacja: 5.02.2026 r.

2. Sytuacja epidemiologiczna w Lesznie i powiecie leszczyńskim

W minionym roku sytuację epidemiologiczną związaną z chorobami zakaźnymi można określić jako niepokojącą ze względu na widoczny ogólny wzrost zachorowań (wykres nr 1), z wyjątkiem niektórych chorób, tj.: krztuśca, płonicy, salmonellozy, wirusowego zakażenia jelitowego, bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Clostridium difficile*, a także biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, wśród których zanotowano spadek zachorowalności. Na zwiększoną liczbę zachorowań na choroby zakaźne w minionym roku miała wpływ znacznie większa zapadalność na grypę, ospę wietrzną, zakażenie wirusem RSV, wirusowe zapalenia wątroby oraz wirusowe zakażenia jelitowe.

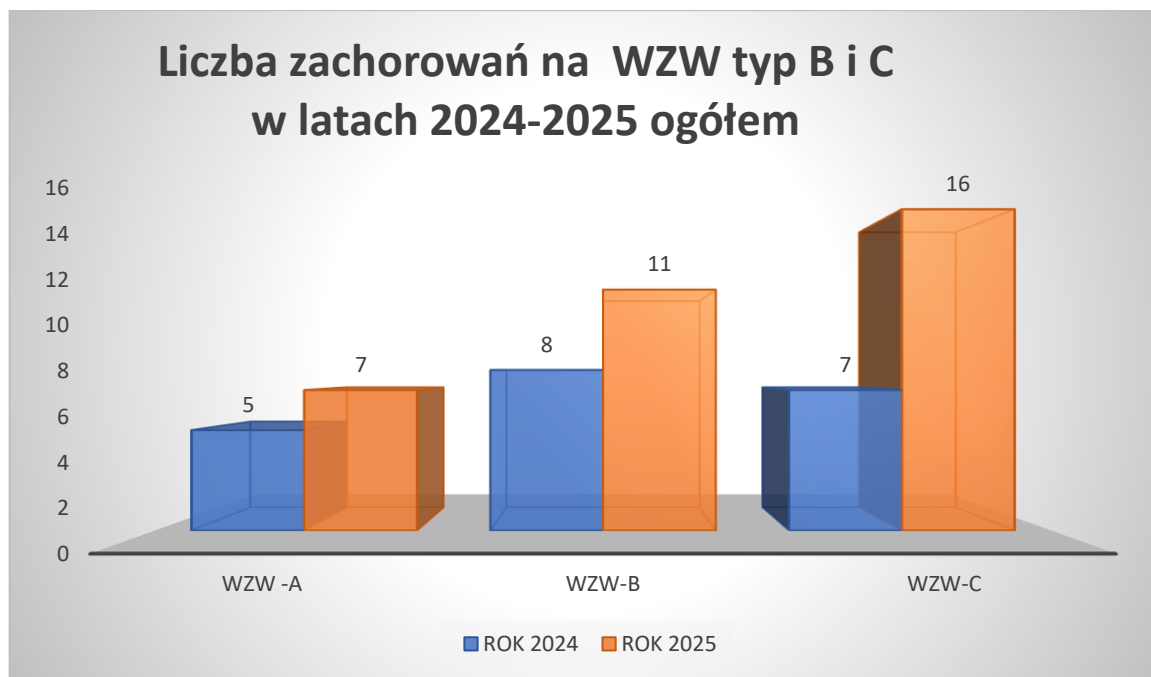

Wykres nr 1

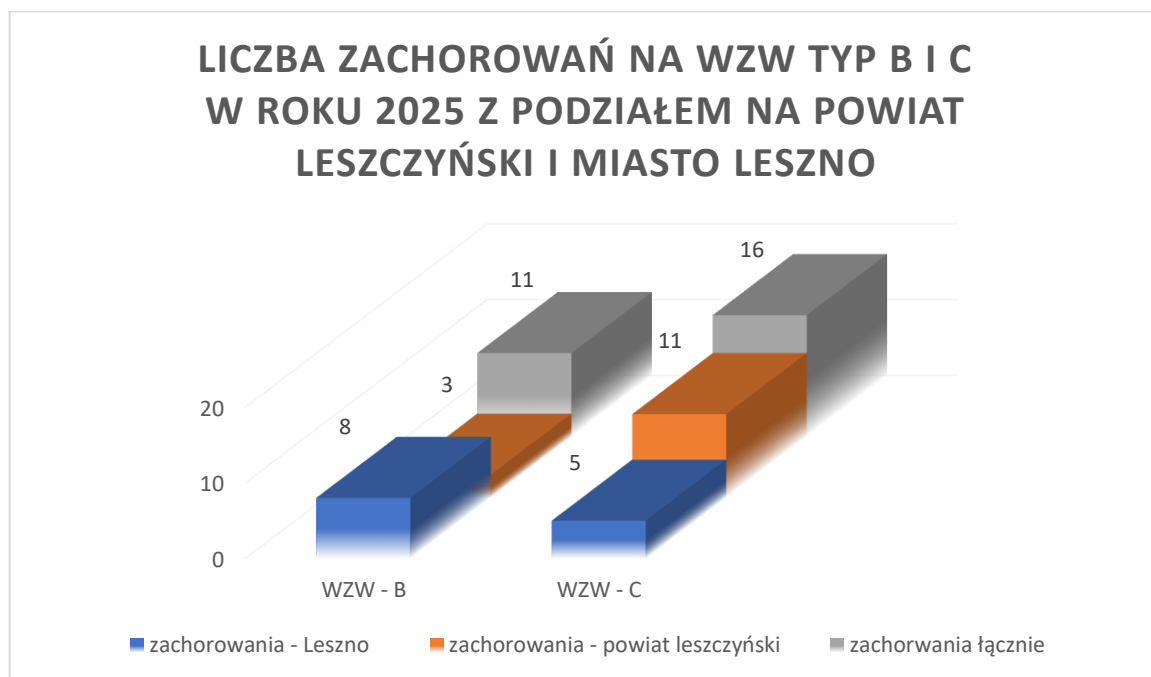
Analiza danych epidemiologicznych w roku 2025 uwidoczniała pojawienie się problemów związanych ze wzrostem:

- zachorowań na choroby wirusowe, tj. grypę oraz wirusowe zapalenia wątroby, ospę wietrzną, RSV, rotawirusy,
- zachorowań na choroby weneryczne - wykres nr 4,
- zakażeń drobnoustrojami lekoopornymi - wykres nr 5, liczba osób uchylających się od obowiązkowych szczepień wynikających z Programu Szczepień Ochronnych – wykres nr 6

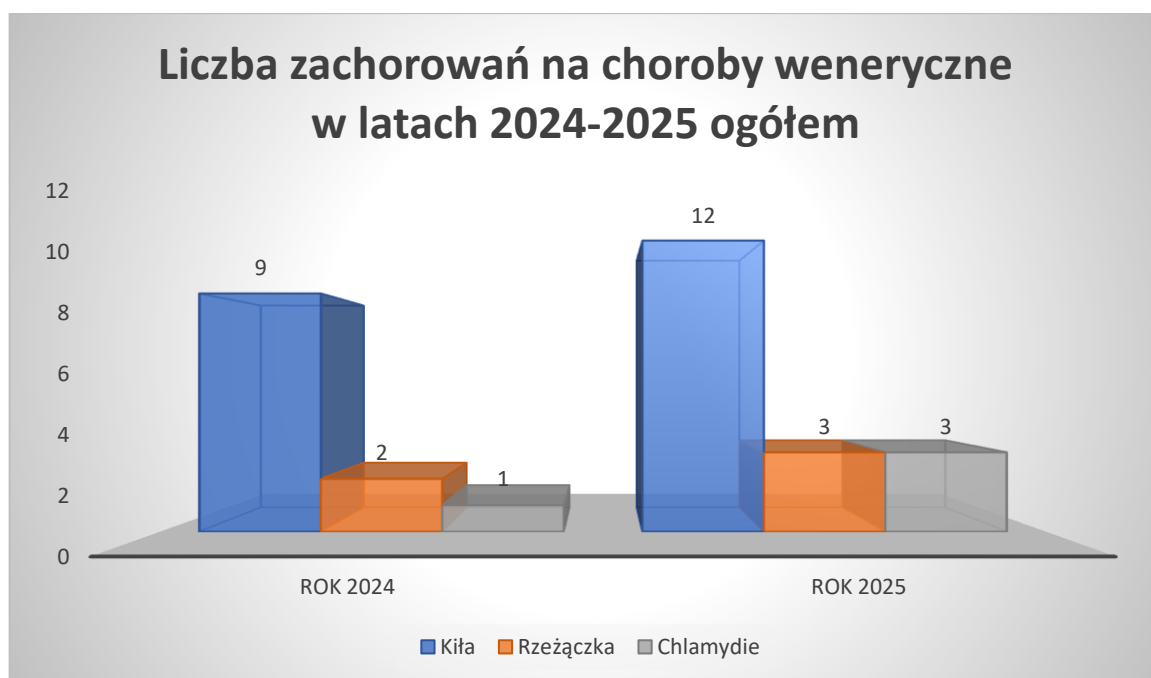
Liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C w roku 2025 ogółem ilustruje wykres nr 2, natomiast z podziałem na miasto Leszno i powiat leszczyński wykres nr 3.

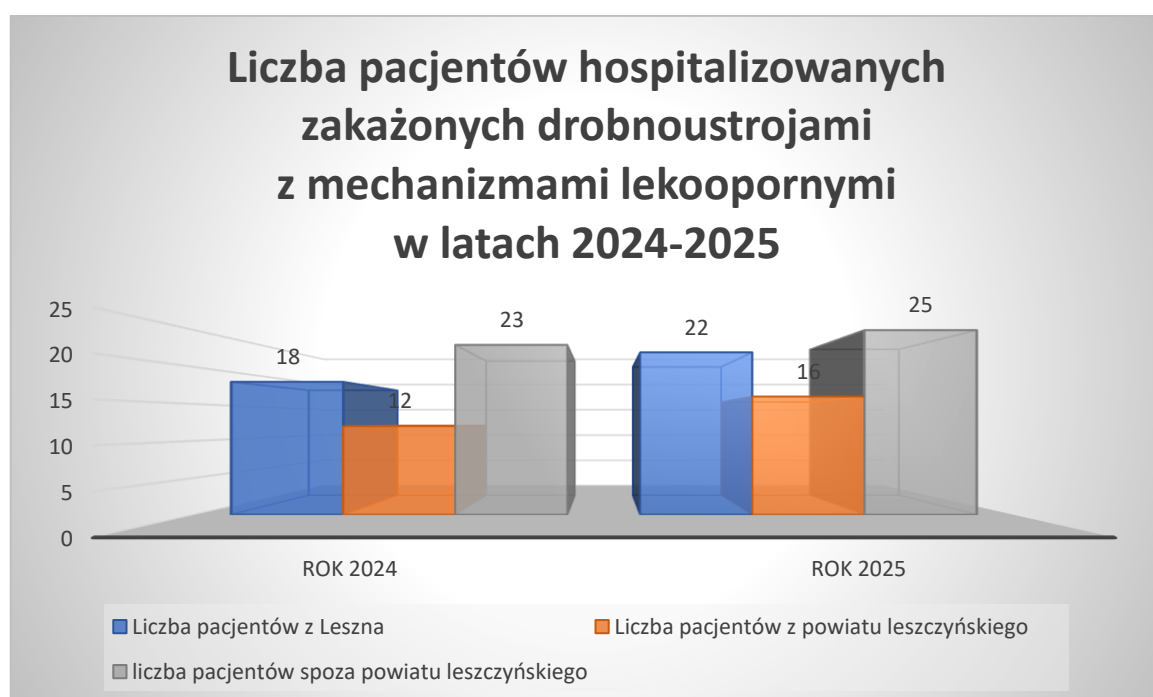
Wykres nr 2

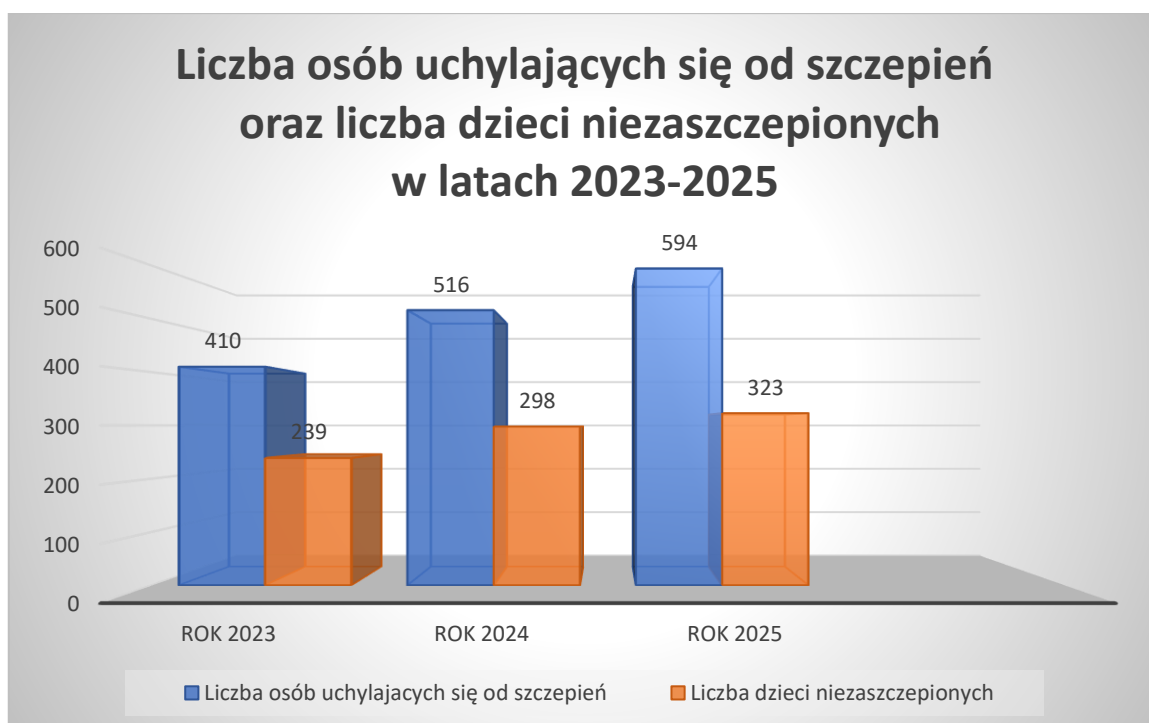
Wykres nr 3

Wykres nr 4

Wykres 5

Wykres 6

2.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

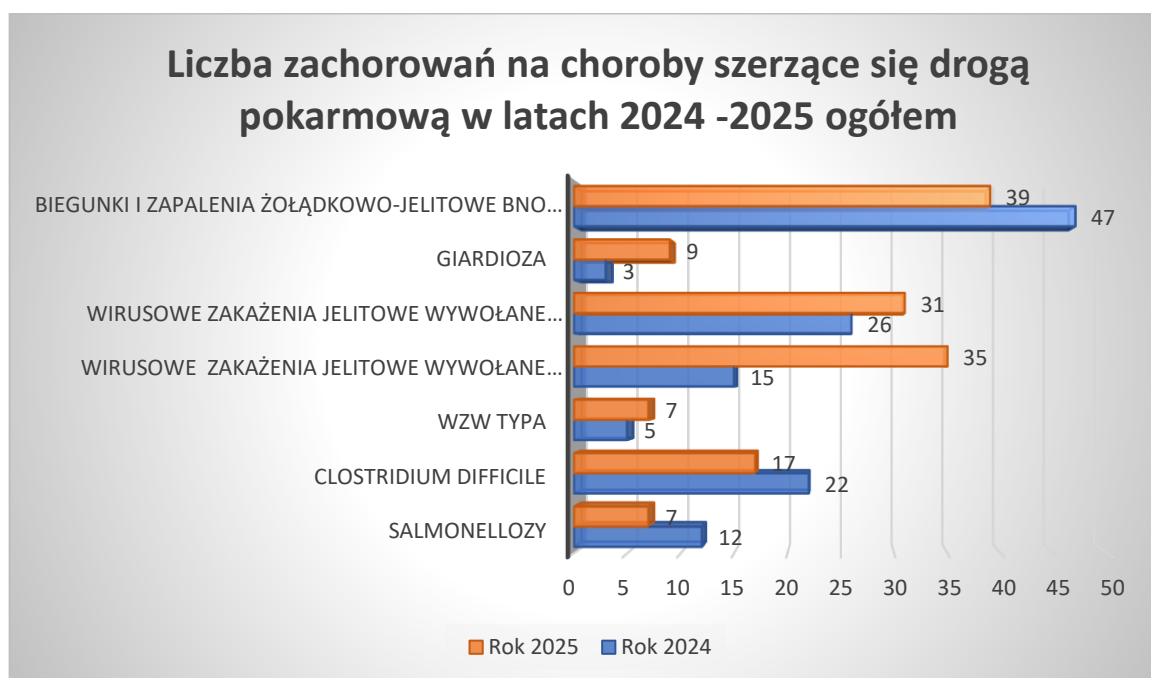
W 2025 roku odnotowano spadek zachorowań na:

- salmonellozy - odnotowano ich tylko 7, podczas gdy w roku 2024 takich przypadków było aż 12,
- *Clostridium difficile* z 22 przypadków odnotowanych w 2024 roku do 17 zachorowań w roku 2025,
- zmniejszyła się ilość biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 47 przypadków (w tym 15 dotyczących dzieci do lat 2) w roku 2024 do 39 przypadków (4 przypadki dotyczyły dzieci do lat 2) w roku 2025.

Wzrosła ilość takich zachorowań, jak:

- wirusowe zapalenie wątroby typu A z 5 w 2024 roku do 7 w roku sprawozdawczym,
- znacznie wzrosła ilość zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy i norowirusy, których odnotowano 35 i 31, podczas gdy w roku 2024 takich przypadków było: 15 wywołanych przez rotawirusy i 26 wywołanych przez norowirusy,
- odnotowano również wzrost ilości przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez *Campylobacter* z jednego przypadku w roku 2024 do 4 przypadków w roku sprawozdawczym,
- w roku 2025 wzrosła do 9 przypadków ilość zachorowań na giardiozę (lamblioza) – rok wcześniej odnotowano tylko 3 podobne przypadki,
- w roku 2025 pojawiły się 2 przypadki listeriozy, podczas gdy w roku 2024 nie odnotowano ani jednego przypadku tej jednostki chorobowej.

Zachorowalność na ww. grupę chorób ilustruje wykres nr 7.

Wykres nr 7

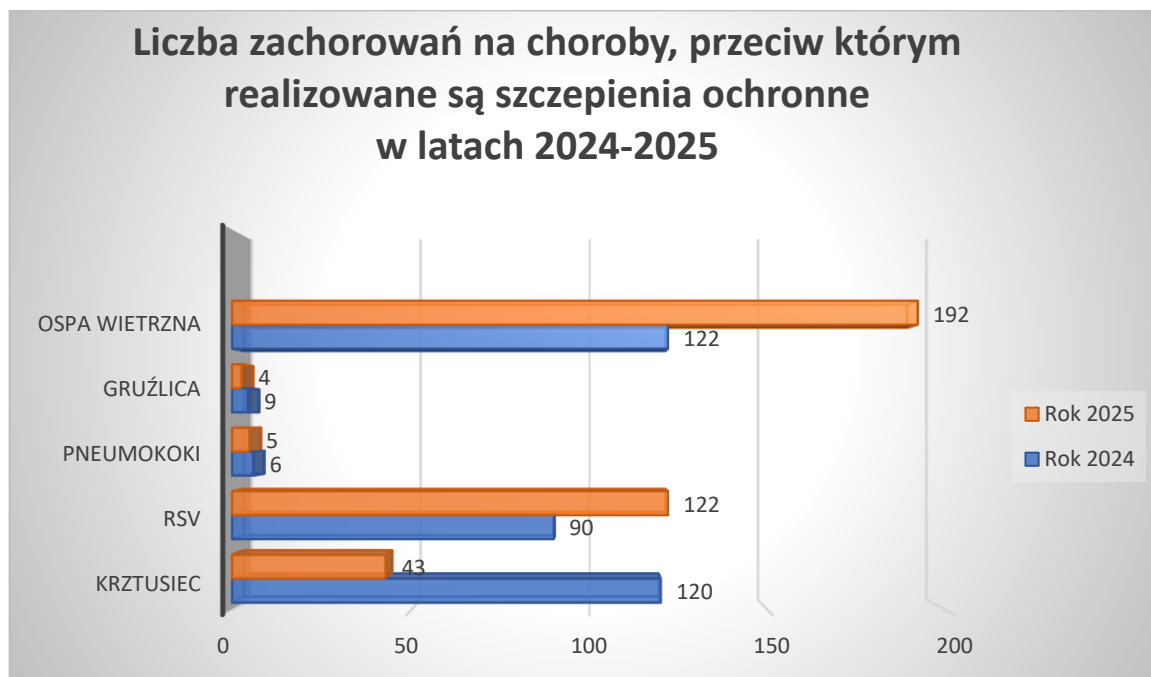
2.2. Choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane

W roku sprawozdawczym zauważono zarówno wzrost, jak i spadek zachorowań na choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne:

- znacznie zmniejszyła się ilość zachorowań na krztusiec ze 120 przypadków w roku 2024 do 43 w roku 2025;
- zmniejszyła się liczba zachorowań na gruźlicę - zanotowano tylko 4 przypadki, podczas gdy w roku 2024 było ich 9;
- zwiększyła się liczba zakażeń RSV - w roku sprawozdawczym odnotowano 122 przypadki, w tym 43 dotyczyły dzieci do lat 2, natomiast w roku 2024 zakażeń RSV zgłoszono 90, w tym 35 u dzieci do lat 2;
- z 6 przypadków w roku 2024 do 5 w roku 2025 spadła liczba zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową;
- znacznie wzrosła liczba zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy - odnotowano aż 35 przypadków, podczas gdy w roku 2024 pojawiło się ich tylko 15;
- w 2025 roku nie wystąpił ani jeden przypadek świnki (nagminnego zapalenia przyusznicy) – rok wcześniej odnotowano 2 przypadki świnki;
- na tym samym poziomie utrzymała się ilość zachorowań na choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae* (Hib) – podobnie jak w roku 2024, w roku 2025 pojawił się jeden przypadek;
- zwiększyła się liczba zachorowań na WZW typu B - w roku 2025 odnotowano 11 przypadków, podczas gdy w roku 2024 było 8;

- znacznie wzrosła ilość zachorowań na ospę wietrzną - odnotowano aż 192 przypadki, podczas gdy w roku 2024 zachorowały 122 osoby;
- w roku 2025, podobnie jak w roku 2024, nie odnotowano ani jednego zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową.

Zachorowalność na ww. grupę chorób ilustruje wykres nr 8.

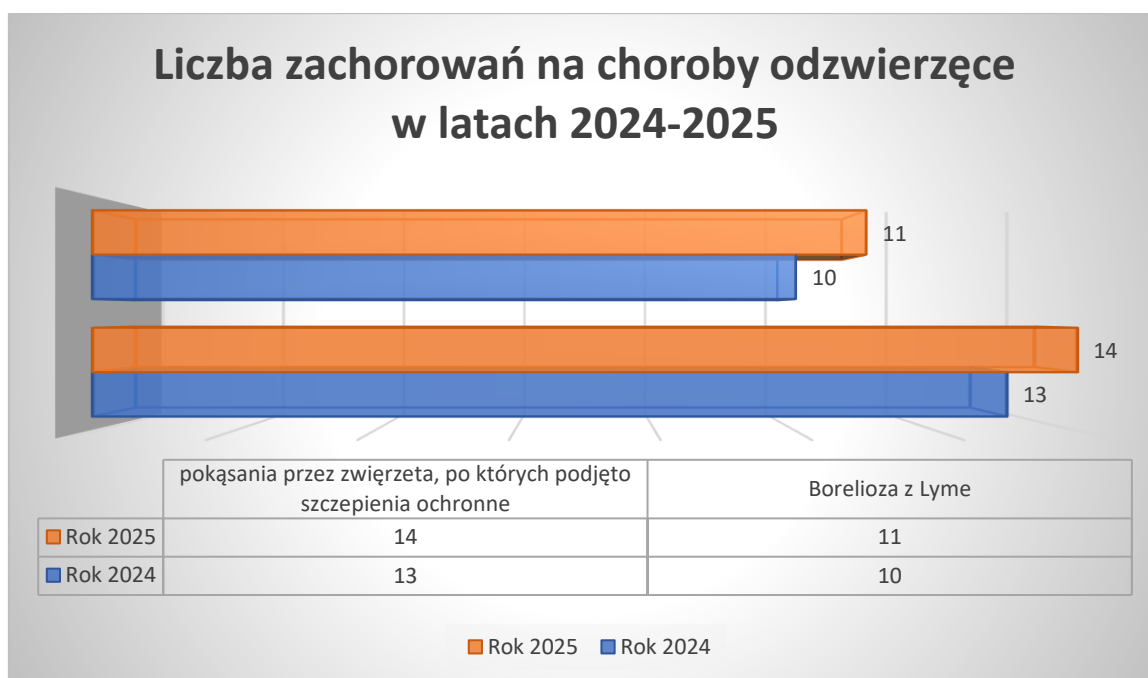

Wykres nr 8

2.3. Choroby odzwierzęce

- zwiększyła się liczba osób pokąsanych przez zwierzęta, u których podjęto szczepienia przeciwko wściekliźnie – 16 przypadków w roku sprawozdawczym, 13 przypadków w roku 2024;
- również w przypadku zachorowań na boreliozę z Lyme ilość przypadków utrzymała się na podobnym poziomie, bowiem w stosunku do roku 2024, w którym odnotowano 10 przypadków, w roku 2025 ilość wzrosła do 11 zachorowań.

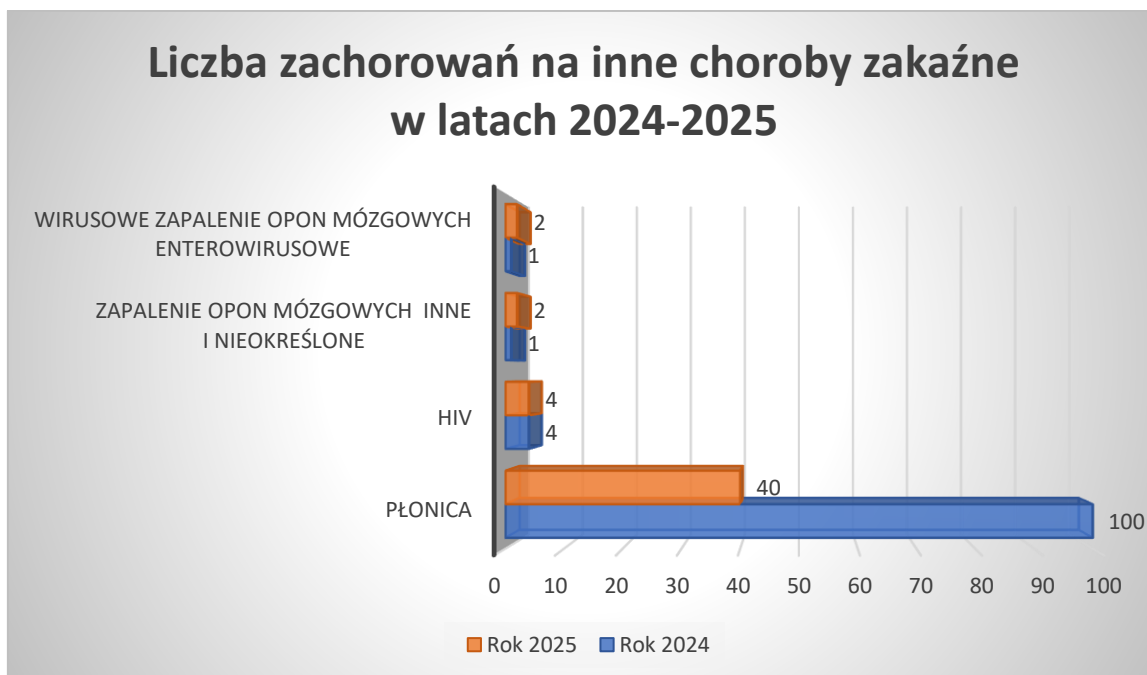
Zachorowalność na ww. grupę chorób ilustruje wykres nr 9.

Wykres nr 9

2.4. Grupy innych chorób

- w roku 2025 pojawiły się dwa przypadki chorób pasożytniczych: 1 przypadek (śmiertelny) zachorowania na malarię (był to przypadek choroby zawleczonej z wyspy na Oceanie Indyjskim, należącej do Tanzanii) oraz jeden przypadek włośnicy - podczas gdy w roku 2024 tego typu zachorowań nie odnotowano;
 - wyraźnie zmniejszyła się liczba zachorowań na płonicę (szkarlatynę), bowiem pojawiło się tylko 40 przypadków, podczas gdy w roku 2024 wystąpiło aż 100 zachorowań;
 - zwiększyła się ilość zachorowań na WZW typu C - pojawiło się aż 16 przypadków, podczas gdy w roku 2024 zachorowań było tylko 7;
 - nie zmieniła się liczba nowych zakażeń wirusem HIV - identycznie jak w roku 2024 wykryto 4 przypadki;
 - w roku 2025 odnotowano jeden przypadek AIDS – rok wcześniej tego typu zachorowań nie było;
 - zwiększyła się liczba zachorowań na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone z 4 przypadków w roku 2024 do 6 zachorowań w roku sprawozdawczym;
 - zmniejszyła się liczba zachorowań na zapalenie mózgu inne i nieokreślone - w roku 2025 pojawił się tylko jeden przypadek, w roku 2024 odnotowano 2.
- Zachorowalność na ww. grupę chorób ilustruje wykres nr 10.

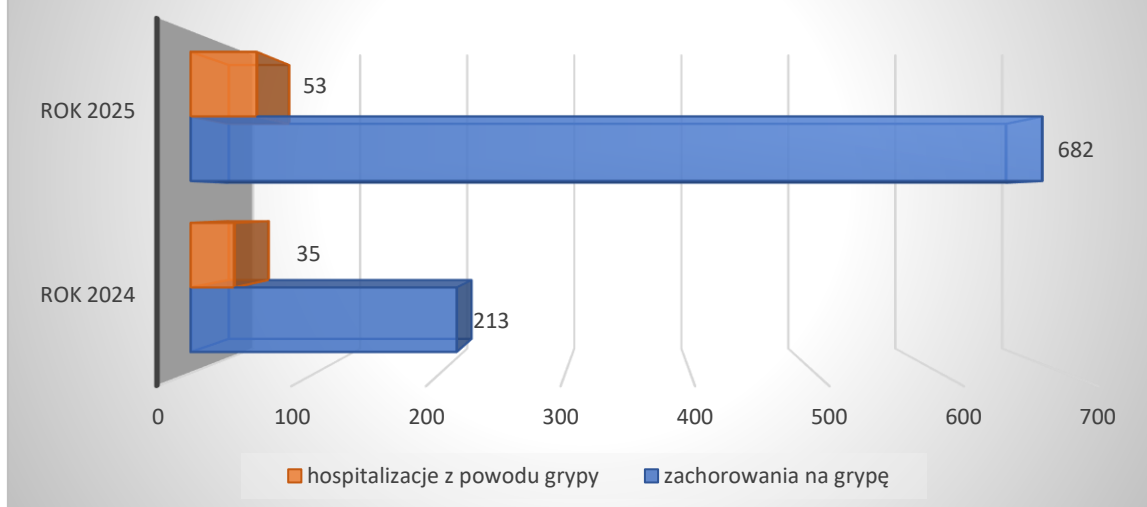

Wykres nr 10

2.5. Zachorowania na grypę i Covid-19

W roku 2025 pojawiły się aż 682 przypadki grypy potwierdzonej (16 laboratoryjnie, 666 szybkim testem antygenowym), z czego 53 osoby zostały hospitalizowane. Dla porównania rok wcześniej odnotowano tylko 213 przypadków grypy potwierdzonej (7 laboratoryjnie, 206 szybkim testem antygenowym), 35 osób hospitalizowano. Zachorowania na Covid-19 utrzymywały się na podobnym poziomie jak w roku 2024, bowiem zanotowano 455 zachorowań - o 14 przypadków mniej niż w roku poprzednim, w którym odnotowano ich 441. Powyższą sytuację ilustruje wykres nr 11.

Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu grypy w latach 2024-2025

Wykres nr 11

Tabela: „Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2025-2024”

JEDNOSTKA CHOROBY	Liczba zachorowań	
	2025 rok	2024 rok
Grypa (potwierdzona laboratoryjnie)	16	7
Grypa (potwierdzona szybkim testem)	666	206
Krztusiec	43	120
Zakażenie wirusem RSV	122	90
WZW - ogółem	34	20
WZW typ „A”	7	5
WZW typ „B”	11	8
WZW typ „C”	16	7
Płonica	40	100
Ospa wietrzna	192	122
Salmonelloza	7	12
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	4	1
Bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	17	22
Nagminne zapalenie przyusznic - świnka	0	2
Giardioza	9	3
Listerioza	2	0
Włośnica	1	0
Malaria	1	0
Mycobakterioza	1	0

Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	31	26
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	35	15
Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnym wirusowym pochodzeniu	39	47
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	5	6
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	1	1
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2	2
Wirusowe zapalenie mózgu	1	1
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	6	4
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	1	2
Róża	2	1
Covid-19	455	441
Pokąsania przez zwierzęta, po których podjęto szczepienia	14	13
Borelioza z Lyme	11	10
Gruźlica płuc	4	9
Nowo wykryte zakażenia HIV	4	4
AIDS	1	0
Kiła	12	10
Rzeżączka	3	3
Inne choroby weneryczne przenoszone przez Chlamydie	3	1

Kolor **niebieski** – spadek liczby zachorowań

Kolor **czerwony** – wzrost liczby zachorowań

2.6. Realizacja szczepień ochronnych

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy nadzór nad szczepieniami ochronnymi, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie sprawuje kontrolę nad 19 podmiotami leczniczymi, w których wykonywane są szczepienia ochronne. Wśród nich znajduje się również Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. Jana Jonstona w Lesznie oraz leszczyński ośrodek Międzynarodowego Centrum Dializ.

Wszystkie pielęgniarki zatrudnione w punktach szczepień i wykonujące szczepienia posiadają odpowiednie kursy specjalistyczne z zakresu szczepień ochronnych, a zaświadczenia potwierdzające kwalifikacje znajdują się w dokumentacji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie. W punktach szczepień na terenie powiatu leszczyńskiego nadal w jednym ośrodku brak monitoringu temperatury w lodówkach, w których przechowywane są szczepionki.

W roku sprawozdawczym odnotowano łącznie 12 przypadków NOP (niepożądanych odczynów poszczepiennych) o charakterze łagodnym.

W roku 2025 rozpoczęto kontrolę kart szczepień w związku z ogólnopolskim programem kontroli obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Kontrola kart szczepień prowadzona jest wieloetapowo, do końca roku 2025 zrealizowano II etap.

3. Środowiskowe uwarunkowania zdrowia

3.1. Zaopatrzenie ludności w wodę

W celu zapewnienia mieszkańcom bezpiecznej wody do spożycia w 2025 r. wykonywane były badania próbek wody w ramach nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Nadzorem sanitarnym na terenie miasta Leszno objęto:

- wodociąg publiczny Leszno,
- wodociąg zakładowy Wojewódzkiego Szpitala Wielospecjalistycznego im. dr. Jana Jonstona w Lesznie,
- wodociąg zakładowy „HGBS FINANSE” Spółka Akcyjna.

W skład **wodociągu publicznego Leszno** wchodzi 3 ujęcia wody:

- Stacja Uzdatniania Wody (w skrócie: SUW) Strzyżewice, ul. Lotnicza 50, produkuje 4 003 m³ wody/dobę, ujęcie jest zasilane z 8 studni głębinowych, stan sanitarno-techniczny obiektu wodnego – **dobry**.

Pompownia – pompy sieciowe - Stacja Uzdatniania Wody Strzyżewice.

Studnia S4 – ujęcie Przybyszewo – Strzyżewice.

- Stacja Uzdatniania Wody Zaborowo, ul. 1 Maja 15, produkuje 2 866,50 m³ wody/dobę, ujęcie jest zasilane z 6 studni głębinowych, stan sanitarno-techniczny obiektu wodnego - **dobry**.
- Stacja Uzdatniania Wody Karczma Borowa, produkuje 1 872,87 m³ wody/dobę, ujęcie jest zasilane z 3 czynnych studni głębinowych, stan sanitarno-techniczny obiektu wodnego - **dobry**.

W roku 2025 w ramach kontroli urzędowej Inspekcji Sanitarnej pobrano 41 próbek wody do badań laboratoryjnych.

Wodociągi Leszczyńskie Sp. z o.o. zarządzające wodociągiem publicznym Leszno, pobrały 47 próbek do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej.

Jakość produkowanej wody w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie, spełniała wymagania określone w przepisach dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zapewniając tym samym bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

Dane dotyczące produkcji wody przedstawia poniższa tabela:

Lp.	SUW	Rok 2024		Rok 2025	
		Produkcja wody uzdatnionej m ³ /rok	Produkcja wody m ³ /dobę	Produkcja wody uzdatnionej m ³ /rok	Produkcja wody m ³ /dobę
1.	Strzyżewice	1 577 459	4321,80	1 461 112	4003
2.	Zaborowo	847 606	2322,20	1 046 289	2866,50
3.	Karczma Borowa	671 704	1840,29	683 601	1872,87
	RAZEM	3 096 769	8484,29	3 191 002	8742,37

W 2025 r. odnotowano kilkadziesiąt awarii i przerw w dostawie wody na sieci wodociągowej, głównie z powodu wycieków spowodowanych korozją sieci. Średni

czas trwania awarii wyniósł około 5 godzin. Przerwy w dostawie wody spowodowane były również koniecznością wykonania niezbędnych prac na sieci wodociągowej. Końcowa ocena roczna jakości wody Wodociągu publicznego w Lesznie za rok 2025 – **dobra**.

Wodociąg zakładowy HGBS FINANSE Spółka Akcyjna

Właścicielem ujęcia jest HGBS FINANSE Spółka Akcyjna, Plac Konstytucji 3 Maja 3, 50-083 Wrocław, Zakład Produkcyjny w Lesznie, ul. Świąciechowska 2.

- wodociąg w roku 2025 produkował 177 m³/dobę,
- ujęcie jest zasilane z 2 studni głębinowych.
- stan sanitarno-techniczny obiektu wodnego - **dobry**.

W roku 2025 w ramach kontroli urzędowej Inspekcji Sanitarnej pobrano 7 próbek wody do badań laboratoryjnych; HGBS FINANSE Spółka Akcyjna pobrała 7 próbek do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej.

Jakość produkowanej wody z wodociągu zakładowego „HGBS FINANSE” Spółka Akcyjna w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie, była przydatna do spożycia, zapewniając tym samym bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

Końcowa ocena roczna jakości wody za rok 2025 – **dobra**.

Wodociąg Zakładowy Wojewódzkiego Szpitala Wielospecjalistycznego im. dr. Jana Jonstona w Lesznie

Właścicielem ujęcia jest Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny w Lesznie.

- wodociąg w roku 2025 produkował 118 m³/dobę,
- ujęcie wody zasilane w wodę z 1 studni głębinowej,
- stan sanitarno-techniczny obiektu wodnego - **dobry**.

W roku 2025 w ramach kontroli urzędowej Inspekcji Sanitarnej pobrano 5 próbek wody do badań laboratoryjnych. Szpital również pobrał 5 próbek do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej.

Jakość produkowanej wody z wodociągu zakładowego szpitala w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie, była przydatna do spożycia, zapewniając tym samym bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

Końcowa ocena roczna jakości wody za rok 2025 – **dobra**.

Na terenie powiatu leszczyńskiego nadzorem sanitarnym objęto:

- 3 wodociągi publiczne o wydajności wody 1000 - 10000 m³/dobę,
- 23 wodociągi publiczne o wydajności wody 100 - 1000 m³/dobę,
- 12 wodociągów publicznych o wydajności wody < 100 m³/dobę,
- 11 wodociągów lokalnych bądź zakładowych, z których woda wykorzystywana była do celów publicznych lub działalności gospodarczej.

Największymi wodociągami na terenie powiatu leszczyńskiego, ze względu na produkcję wody, były wodociągi publiczne: Dąbcze, Kłoda i Świąciechowa.

W 2025 wodociąg publiczny Dąbcze zaopatrywał w wodę 9129 osób, dobową produkcję wody wynosiła 1 648 m³, jakość produkowanej wody była dobra. Wodociąg publiczny Kłoda zaopatrywał w wodę 3334 osoby, dobową produkcję wody wynosiła 1 248 m³, jakość produkowanej wody była dobra.

Wodociąg publiczny Świąciechowa zaopatrywał w wodę 4729 osób, dobową produkcję wody wynosiła 1 213 m³, jakość produkowanej wody była dobra.

Na pozostałych wodociągach w 2025 r. jakość wody przedstawiała się następująco:

- wodę przydatną do spożycia produkowało 35 wodociągów publicznych, 5 wodociągów lokalnych oraz 4 wodociągi zakładowe;
- wodę warunkowo przydatną do spożycia produkowały 2 wodociągi lokalne.

Stałe chlorowanie wody prowadzone były na ujęciu w Drobinie, Robczysku, Jabłonnej, a także w wodociągu zakładowym „HIPSZ” Mrożone Owoce i Warzywa w Rydzynie.

W roku 2025 wszystkie wodociągi zostały skontrolowane. Podczas kontroli sanitarnych dokonano oceny stanu sanitarno-technicznego: ujęć wody (studni), stacji uzdatniania wody, urządzeń uzdatniających wodę, zbiorników wody czystej, stref ochrony pośredniej i bezpośredniej. Nie stwierdzono nieprawidłowości, stan sanitarno-techniczny był dobry. Zaznaczyć należy, że dzięki przeprowadzanym remontom i modernizacjom, z roku na rok ulega poprawie stan techniczny.

Jakość produkowanej wody w porównaniu z rokiem 2024 nie uległa zmianie, zapewniając tym samym bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

Wiercenie otworu studziennego nr 4 – Stacja Uzdatniania Wody Maryszewice.

Indywidualne ujęcia wykorzystywane do celów publicznych lub działalności gospodarczej.

W 2025 nadzorem sanitarnym objęto również 11 indywidualnych ujęć wykorzystywanych do celów publicznych lub działalności gospodarczej. Wszystkie obiekty zostały skontrolowane, a woda pobrana do badań laboratoryjnych spełniała wymagania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Z 11 skontrolowanych obiektów 4 są całoroczne, tj. wodociąg zakładowy „HIPSZ” Sp. z o.o. w Rydzynie, Centrum Rehabilitacji w Górznie, wodociąg zakładowy firmy „HERMES” Sp. z o. o. we Włoszakowicach oraz „BEST OIL” w Lasocicach.

Pozostałe wodociągi lokalne to obiekty sezonowe, czynne w większości w miesiącach letnich, zaopatrujące w wodę ośrodki wypoczynkowe zlokalizowane w miejscowościach wypoczynkowych Boszkowo-Letnisko i Brenno-Ostrów.

Ujęcia lokalne pracowały na bazie studni głębinowych, zlokalizowanych na terenie ośrodków wypoczynkowych, zabezpieczone były przed dostępem osób nieuprawnionych. Ośrodek Kolonijny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Brennie posiadał stację uzdatniania składającą się z filtrów oraz urządzeń do napowietrzania wody. W pozostałych ujęciach lokalnych znajdowały się tylko hydrofony.

Dwa wodociągi lokalne w sezonie letnim 2025 produkowały wodę warunkowo przydatną do spożycia. W związku ze stwierdzeniem ponadnormatywnej zawartości manganu w wodzie z wodociągu lokalnego Ośrodka Wypoczynkowego „MALILA SOSNOWY ZAKĄTEK” w Brennie oraz ponadnormatywnej zawartości żelaza w wodzie z wodociągu lokalnego APARTAMENTY „LEŚNA PLAŻA” w Brennie, wydano decyzje na warunkowe użytkowanie wody w sezonie letnim 2025.

Jakość produkowanej wody z indywidualnych ujęć wykorzystywanych do celów publicznych lub działalności gospodarczej w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie, bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów było zapewnione.

3.2. Pływalnie, baseny kąpielowe

I. Środowiskowa Pływalnia Edukacyjna, Leszno, Aleja Jana Pawła II 10:

Właścicielem obiektu jest miasto Leszno.

Pomieszczenia utrzymane w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

W 2025 pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 17 próbek w ramach kontroli urzędowej, z czego:

- 9 próbek bakteriologicznych,
- 3 próbki fizykochemiczne,
- 5 próbek w kierunku bakterii z rodzaju Legionella.

Woda odpowiadała wymogom wody na pływalniach.

Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Ocena roczna obiektu – dobra.

II. Pływalnia Odkryta – Leszno, ul. Strzelecka 9:

Pływalnia odkryta zarządzana jest przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lesznie. Jest to basen miejski, ogólnodostępny, odkryty, czynny tylko w sezonie letnim.

W 2025 r. pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 36 próbek w ramach kontroli urzędowej:

- 29 próbek bakteriologicznych,
- 7 próbek fizykochemicznych.

Z uwagi na niższą temperaturę wody w otwartych nieckach basenowych odstąpiono od poboru i badania próbek wody w kierunku obecności bakterii *Legionella*.

Jakość wody spełniała wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, z wyjątkiem okresu od 25 do 29 sierpnia 2025 r., kiedy to z uwagi na przekroczenia bakterii *Pseudomonas aeruginosa* wyłączone z użytkowania zostały brodziki dla dzieci.

Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Ocena roczna obiektu - **dobra**.

3.3. Kąpieliska

Nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie objętych zostało 5 kąpielisk.

KĄPIELISKO NA JEZIORZE ŁONIEWSKIM

na terenie Letniska w Osiecznej przy ul. Gostyńskiej 5A

Z kąpieliska pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych (1 w ramach kontroli urzędowej, 3 w ramach kontroli wewnętrznej organizatora), woda była przydatna do kąpieli przez cały sezon kąpielowy.

KĄPIELISKO NA JEZIORZE KRZYCKIE WIELKIE

Gołanice, ul. Parkowa 6

Z kąpieliska pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych (1 w ramach kontroli urzędowej, 3 w ramach kontroli wewnętrznej), woda była przydatna do kąpieli przez cały sezon kąpielowy.

KĄPIELISKO NA JEZIORZE GÓRZNICKIM W GÓRZNIE

Ocena kąpieliska:

Z kąpieliska pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych (1 w ramach kontroli urzędowej, 3 w ramach kontroli wewnętrznej), woda była przydatna do kąpieli przez cały sezon kąpielowy.

KĄPIELISKO BRENNO-OSTRÓW NAD JEZIOREM BIAŁYM

Brenno, ul. Plażowa

Z kąpieliska pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych (1 w ramach kontroli urzędowej, 3 w ramach kontroli wewnętrznej), woda była przydatna do kąpieli przez cały sezon kąpielowy.

KĄPIELISKO „PUDEŁKOWO” na Jeziorze Dominickim

Boszkowo-Letnisko, ul. Wierzbowa

Z kąpieliska pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych (1 w ramach kontroli urzędowej, 3 w ramach kontroli wewnętrznej), woda była przydatna do kąpieli przez cały sezon kąpielowy.

Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywane do Kąpieli (skrót: MOWdK)

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne poza kąpieliskami możliwe jest utworzenie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, mogących funkcjonować przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku.

W sezonie letnim 2025 r. nadzorem sanitarnym objęto 3 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli:

- Ośrodek Kolonijny TPD w Brennie przy ul. Plażowej,
- Ośrodek Zespołu Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim nad Jeziorem Dominickim,
- Zaborówiec – Baza Obozowa.

Z wszystkich MOWdK pobrane zostały po 2 próbki wody do badań laboratoryjnych. Woda była przydatna do kąpieli, a obiekty były właściwie oznakowane.

Informacje o jakości wody w kąpieliskach oraz miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli zamieszczane były w Internetowym Serwisie Kąpieliskowym, na tablicach informacyjnych na terenie kąpielisk, dostępne były na stronach internetowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz w lokalnych mediach.

3.4. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

3.4.1. Ustępy publiczne

Nadzorem sanitarnym na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego objęto 6 ustępów publicznych (cztery w Lesznie oraz w Rydzynie i Osiecznej). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Dwa ustępy publiczne dostosowane są do wymogów osób niepełnosprawnych - przy Nowym Rynku w Lesznie i na dworcu PKP w Lesznie. Wszystkie nadzorowane ustępy publiczne mają stałą obsługę.

3.4.2. Domy pomocy społecznej

Obiektami zapewniającymi całodobową opiekę są: Dom Pomocy Społecznej przy ul. Korczaka 1 w Lesznie, zapewniający opiekę 36 podopiecznym, Ośrodek

Interwencyjno-Readaptacyjny przy ul. Niepodległości 27c, w którym jednorazowo może przebywać 17 osób (matek z dziećmi) oraz noclegownia (Schronisko dla osób bezdomnych), w której może przebywać około 35 mężczyzn. Pozostałe placówki, takie jak: Środowiskowy Dom Samopomocy WENA przy ul. Starozamkowej 14, Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Niepodległości 27c oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Dom Seniora nr 1 przy ul. Korczaka 5 są obiektami półstacjonarnymi, czynnymi w godz. od 7:30 do 15:30. i prowadzą zajęcia manualne i rehabilitacyjne.

Obiektami Pomocy Społecznej w powiecie leszczyńskim są:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Włoszakowicach przy ul. 21 Października 4, czynny od poniedziałku do piątku, od 7.30 do 15.30, zapewniający opiekę 29 pensjonariuszom,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie przy ul. Krzywińskiej 10a, będący placówką dziennego pobytu dla osób dorosłych chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo,
- Dom Opieki Społecznej „ALPINIA” w Osiecznej przy ul. Leszczyńskiej 5d; placówka przeznaczona dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych na pobyt całodobowy. Liczba pensjonariuszy - 30.

Wszystkie obiekty są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, windy).

W 2025 przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne było wystarczające. W placówkach prowadzone były zajęcia terapeutyczne typu muzykoterapia i poznawanie świata, komputerowe, dziewiarsko-krawieckie, stolarsko-techniczne, plastyczne, zachowań społecznych, rehabilitacyjne.

3.4.3. Hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie w 2025 roku zarejestrowano 74 obiekty z kategorii: hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, skontrolowano 17 z nich.

Hotele i pozostałe obiekty świadczące usługi hotelarskie posiadają dobrą bazę noclegową. Wszystkie pokoje mają węzły sanitarne, w których zapewnione są środki higieny: mydło, papier toaletowy, ręczniki. Posiadają wydzielone magazyny lub szafy na bieliznę czystą oraz wydzielone miejsca na bieliznę brudną. Bielizna brudna oddawana jest do prania pralniom zewnętrznym. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów i zaplecza dobry. Dezynfekcja materacy, poduszek i kołder przeprowadzana według potrzeb.

Podczas przeprowadzonych w 2025 kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień sanitarno-technicznych, czystość bieżąca była zachowana.

Jakość świadczonych usług z każdym rokiem ulega poprawie. Obiekty są odnawiane, remontowane, podlegają modernizacji. Wśród właścicieli ośrodków wypoczynkowych

mających dostęp do linii brzegowej jezior promowane są korzyści wynikające z organizowania kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

3.4.4. Zakłady fryzjerskie, gabinety kosmetyczne, tatuażu, zakłady odnowy biologicznej oraz solaria

Nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej w tej grupie obiektów objęte są:

- zakłady fryzjerskie i barberskie – 201, skontrolowano 32,
- zakłady kosmetyczne i zakłady tatuażu – 233, skontrolowano 41,
- zakłady odnowy biologicznej – 66, skontrolowano 6,
- solaria - 15, skontrolowano 3.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 2025 w tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości, za wyjątkiem jednego obiektu odnowy biologicznej, w którym podczas kontroli stwierdzono zły bieżący stan sanitarno-techniczny i nałożono mandat karny. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy w pozostałych obiektach był zadowalający.

W gabinetach kosmetycznych narzędzia kosmetyczne poddawane były prawidłowym zabiegom dezynfekcyjnym. Przy wykonywaniu zabiegów powodujących przerwanie ciągłości tkanki stosowany był materiał sterylny. Obiekty, w których wykonywane były zabiegi mogące naruszyć ciągłość tkanki posiadały umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych ze specjalistycznymi firmami oraz instrukcje postępowania z tymi odpadami.

3.4.5. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej zarejestrowane są:

- obiekty sportowe – 30, w których przeprowadzono 5 kontrole,
- targowiska – 2 obiekty, niekontrolowane w roku 2025,
- pensjonat – 1 obiekt, skontrolowany w roku 2025,
- pokoje gościnne – 8 obiektów, w których przeprowadzono 3 kontrole,
- obiekty kultury – 18 obiektów, w których przeprowadzono 3 kontrole,
- zakłady pogrzebowe – 4 obiekty, w których przeprowadzono 2 kontrole,
- cmentarze – 34 obiekty, w których przeprowadzono 3 kontrole,
- stacje paliw – 23 obiekty, w których przeprowadzono 4 kontrole,
- punkty mycia pojazdów – 4 obiekty, niekontrolowane w roku 2025,
- parkingi miejskie – 1 obiekt, niekontrolowany w roku 2025,
- pralnie – 3 obiekty, przeprowadzono 1 kontrolę,
- biblioteki – 13 obiektów, skontrolowano 1 bibliotekę,
- przystanki MZK (99) i PKS (192); przeprowadzono 1 kontrolę.

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów, ich wystrój, wyposażenie i funkcjonalność systematycznie ulegają poprawie. W roku 2025 w trakcie

przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono złego stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego.

3.4.6. Dworzec PKS w Lesznie

Stan sanitarno-techniczny dworca – zadowalający, dotyczy on zarówno pomieszczeń służbowych, jak i pomieszczeń ogólnodostępnych związanych z odprawą podróżnych (poczekalnia, stanowiska autobusowe, sanitariat). Kontrolą sanitarną objęto stan sanitarno-techniczny placu manewrowego i stanowisk postojowych pojazdów, który nie budził zastrzeżeń. Obiekt dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych. Decyzji nie wydano, mandatów karnych nie nałożono.

3.4.7. Stacja PKP w Lesznie

Budynek dworca PKP spełnia wymogi techniczne i sanitarne, przystosowany jest do obsługi osób niepełnosprawnych.

Podczas kontroli sprawdzany był stan sanitarno-techniczny i porządkowy pomieszczeń związanych z obsługą podróżnych, pomieszczeń służbowych, otoczenie budynku dworca, a także wyposażenie obiektu w ławki peronowe, kosze na nieczystości stałe, rozkłady jazdy. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

3.4.8. Środki transportu publicznego

Stan sanitarny środków transportu publicznego dobry. Nadzorem sanitarnym objęte są środki transportu kolejowego i drogowego (pociągi osobowe PKP, autobusy PKS i Miejskiego Zakładu Komunikacji, taksówki osobowe, karetki należące do Wojewódzkiego Szpitala Wielospecjalistycznego, karawany do przewozu zwłok i szczątków ludzkich).

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

3.4.9. Stan sanitarny podmiotów leczniczych

Na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie znajduje się jeden szpital publiczny - Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. Jana Jonstona oraz szpitale niepubliczne.

Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny w Lesznie, ul. Kiepury 45

Szpital zaopatrywany jest w wodę z własnego ujęcia. Postępowanie z odpadami medycznymi zgodne z posiadanymi procedurami.

W roku 2025 w lecznicy przeprowadzono dwie kontrole kompleksowe.

W obiekcie na bieżąco wykonywane są prace remontowe mające na celu poprawę stanu technicznego obiektu.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Leszczyńskie Centrum Medyczne „VENTRICULUS” - Oddział Szpitalny w Lesznie, ul. Słowiańska 41

W roku 2025 przeprowadzono jedną kontrolę kompleksową. Nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu przepisów sanitarnych.

NZOZ „VIGOR-MED” w Lesznie, ul. Kiepury 12

Działa tu Oddział Szpitalny Jednego Dnia z Blokiem Operacyjnym.

W roku 2025 przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną. Nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu przepisów sanitarnych.

SNZOZ FIDES w Lesznie, ul. Jana III Sobieskiego 1

Zakres prowadzonej działalności: chirurgia naczyniowa, angiologia, położnictwo i ginekologia.

W roku 2025 przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną. Obiekt w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

Fresenius Nephrocare Polska Sp. z o.o.

Ośrodek Dializ nr 68 w Lesznie przy ul. Kiepury 45

W Ośrodku Dializ w roku 2025 przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną. Nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekt w bardzo dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

Przychodnie lekarskie

Na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego działalność medyczną prowadzi 20 przychodni lekarskich.

W 2025 roku skontrolowano wszystkie obiekty. Kontrole dotyczyły stanu sanitarno-technicznego, porządkowego, postępowania z odpadami medycznymi, komunalnymi, zaopatrzenia w wodę, postępowania z bielizną czystą i brudną.

W jednej przychodni, w której podczas kontroli nałożono mandat za brak czystości bieżącej i procedur postępowania z odpadami.

Zakłady opiekuńczo-lecznicze

Nadzorem objęto Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „NIEZAPOMINAJKA” w Dąbczu oraz Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „SENIOR” w Mórkowie. Obydwie placówki zapewniały komfortowe warunki pobytu osobom dorosłym po leczeniu szpitalnym, seniorom wymagającym opieki pod nieobecność rodziny, a także osobom starszym wymagającym całodobowej opieki medycznej. Obiekty te były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zakłady rehabilitacji leczniczej

Nadzorem sanitarnym w tej grupie placówek objęto 12 obiektów, wszystkie zostały skontrolowane. Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy był bez uwag.

Gabinety profilaktyki zdrowotnej w szkołach

Nadzorem sanitarnym objęto 34 gabinety szkolne, w których przeprowadzono 25 kontroli. Gabinety profilaktyki zdrowotnej mieszczą się w pomieszczeniach użyczanych na ten cel przez szkołę. Świadczone w nich usługi w zakresie doraźnej pomocy ambulatoryjnej, badania antropometryczne, pomiary ciśnienia tętniczego, badania wad

postawy ciała, badania wzroku oraz podejmowano działania edukacyjne w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Gabinety obsługiwane przez pielęgniarki wyposażone były w zestawy przeciwwstrząsowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czystości bieżącej pomieszczeń.

Praktyki zawodowe lekarzy

Praktyki zawodowe lekarzy prowadzone są w 260 obiektach na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny skontrolowanych 29 obiektów był zadowalający, nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.4.10. Działania podejmowane w związku z pobytem uchodźców z Ukrainy

Hotel „RAZ, DWA, TRZY”

ul. Leszczyńska 4, 64 – 111 Lipno.

Hotel pełni miejsce pobytu dla uchodźców z Ukrainy od dnia 9 marca 2022 r.

W hotelu zapewniono 86 miejsc noclegowych w 27 pokojach. Budynek był przystosowany dla osób niepełnosprawnych, posiadał windę i sanitariat.

Obiekt był zaopatrzony w wodę do spożycia z wodociągu publicznego Lipno. Nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji. Odpady komunalne gromadzone były w 2 kontenerach ustawionych na utwardzonej nawierzchni. Dodatkowo prowadzona była segregacja odpadów.

Właściciel zaopatrzył obiekt w niezbędne środki czystości. W hotelu wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej.

Bieżący stan obiektu wraz z terenem przyległym utrzymany był w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

3.5. Ocena obiektów żywieniowo-żywnościowych

3.5.1. Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia

W świetle obowiązujących regulacji prawnych, każdy producent żywności ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo zdrowotne produkowanych i wprowadzanych do obrotu artykułów spożywczych.

Prawo stanowi, że żywność niebezpieczna nie może być wprowadzana do obrotu. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w ramach urzędowej kontroli żywności mają zapewnić stałe monitorowanie jej bezpieczeństwa i jednocześnie zapobiegać potencjalnym zagrożeniom dla zdrowia konsumentów.

Sprawując w roku 2025 nadzór sanitarny nad obiektami zajmującymi się produkcją, przetwórstwem i obrotem środków spożywczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie podejmował i prowadził działania kontrolne z zakresu

zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, jak również badania laboratoryjne produkowanej i oferowanej do sprzedaży żywności, których wyniki stanowiły podstawę rozstrzygającą, czy żywność nadaje się do spożycia przez ludzi, czy też nie może być oferowana do sprzedaży.

W 2025 r. do kategorii wysokiego ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi zakwalifikowano 255 obiektów żywności i żywienia, co stanowiło ok. 15% wszystkich zakładów znajdujących się w rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W wielu zakładach żywieniowo-żywnościowych stan sanitarny ulega systematycznej poprawie dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu systemu HACCP, to jest Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli.

W skali całego powiatu i miasta zasady GHP/GMP wdrożyło 1654 zakłady.

System HACCP wprowadziło 750 placówek.

Analiza nieprawidłowości i niezgodności stwierdzonych podczas kontroli w zakładach produkujących środki spożywcze pozwala stwierdzić, że wymagania prawa żywnościowego w pełni spełniają duże firmy, ukierunkowane na jakość produktu i zadowolenie klienta, wdrażające systemy jakości w każdym obszarze działalności, produkujące duże partie środków spożywczych.

Dane dotyczące liczby nadzorowanych obiektów i liczby kontroli:

W rejestrze tutejszego organu prowadzonym w Elektronicznym Systemie Państwowej Inspekcji Sanitarnej SEPIS w roku 2025 r. na terenie miasta i powiatu leszczyńskiego zarejestrowanych było:

- 404 zakłady produkcji żywności, w tym 296 gospodarstw trudniących się tzw. produkcją pierwotną lub dostawami bezpośrednimi,
- 769 zakłady obrotu żywnością,
- 455 zakładów żywienia zbiorowego,
- 27 zakładów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2025 roku skontrolowano łącznie 549 zakładów, w których przeprowadzono 718 kontroli sanitarnych, w tym 427 to kontrole kompleksowe na podstawie arkusza oceny, 55 kontroli przeprowadzono w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów, dotyczącymi np. złego stanu sanitarnego zakładów czy niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności oraz 41 kontroli granicznych, przeprowadzonych w związku z importem materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością z Chin i Turcji oraz eksportem owoców mrożonych i wyrobów czekoladowych do Chińskiej Republiki Ludowej oraz Japonii.

Szczególnym nadzorem z grupy zakładów produkujących żywność objęto:

- ciastkarnie, piekarnie,
- przetwórnictwo owocowo-warzywne,

- wytwórnie lodów i automaty do lodów,
- hurtownie i markety,
- wytwórnię naturalnych wód mineralnych.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami z zakresu bezpieczeństwa żywności były:

W zakresie stanu technicznego i wyposażenia obiektów:

- zły stan techniczny pomieszczeń, w tym zawilgocone, brudne, z nalotami pleśni powierzchnie ścian i sufitów,
- zniszczone podłogi lub wykładziny podłogowe,
- zdarzały się również przypadki braku ciepłej bieżącej wody, co jednoznacznie wskazuje na lekceważenie przez osoby odpowiedzialne podstawowych zasad higieny.

Zły stan sanitarny natomiast powodowany był:

- oferowaniem do sprzedaży „żywności przeterminowanej”, tj. po upływie dat minimalnej trwałości lub terminów przydatności do spożycia, co było bardzo często zgłaszane przez klientów,
- brakiem aktualnych orzeczeń lekarskich, stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania prac przy środkach spożywczych,
- nieprzestrzeganiem ciągłości zachowania łańcucha chłodniczego, co wymagane jest dla środków spożywczych łatwo psujących się,
- nieprzestrzeganiem wymagań higieniczno-sanitarnych, co przejawiało się tzw. brakiem czystości bieżącej (brudne urządzenia, sprzęt),
- niehigieniczną sprzedażą żywności bez opakowań,
- brakiem ciepłej bieżącej wody, spowodowanym niedbalstwem osób prowadzących działalność, często fałszywie pojętą „oszczędnością energii elektrycznej”, bowiem niewłączone były bojlerki bądź inne urządzenia zapewniające ciepłą wodę,
- niezachowaniem segregacji żywności, co przejawiało się przechowywaniem żywności do bezpośredniego spożycia, np. wędlin i ciast, razem z żywnością wymagającą obróbki wstępnej lub termicznej przed spożyciem,
- brakiem opracowanych, wdrożonych i przestrzeganych instrukcji GHP lub brakiem systematycznych zapisów z prowadzonych monitoringów.

Powyższe nieprawidłowości w sposób jednoznaczny wskazują na brak kontroli wewnętrznej ze strony przedsiębiorców lub osób odpowiedzialnych w nadzorowanych obiektach.

Sklepy

Sklepy to najliczniejsza grupa obiektów żywieniowo - żywnościowych, charakteryzująca się niejednorodnym stanem technicznym i sanitarnym, najmniej stabilna pod względem liczby. W porównaniu z rokiem 2024 liczba nadzorowanych sklepów uległa zwiększeniu. Spośród zewidencjonowanych w 2025 roku 382 obiektów skontrolowano 171. Łączna liczba przeprowadzonych kontroli to 229, w trakcie których

nałożono 18 mandatów na łączną sumę 3800 zł.

Grzywny w drodze mandatów karnych nałożono m.in. za:

- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń, urządzeń lub sprzętu,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz bez wymaganego oznaczenia,
- brak aktualnej dokumentacji lekarskiej personelu, wymaganej do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak wdrożenia lub przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia.

Piekarnie i ciastkarnie

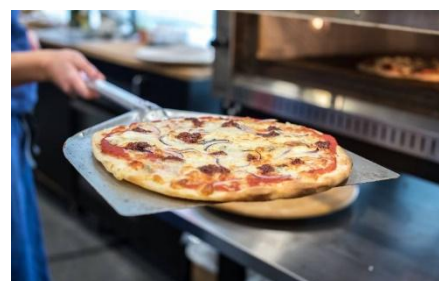
W 2025 r. spośród 22 zewidencjonowanych zakładów skontrolowano 14. Znaczną część obiektów z tej grupy stanowiły małe piekarnie i cukiernie, prowadzące produkcję i sprzedaż głównie na rynku lokalnym.

Kontrole wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach takich jak pomieszczenia magazynowe, ciągi komunikacyjne

i garownie, w ślad za czym wydano łącznie 4 decyzje merytoryczne.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte i małej gastronomii

W tej grupie obiektów podczas czynności kontrolnych ujawniono zakłady, które nie spełniały wymagań sanitarnych. Za nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny nałożono łącznie 10 mandatów na sumę 2750 zł. Spośród 291 nadzorowanych zakładów z tej grupy skontrolowano w 2025 r. - 145.

Największe problemy to:

- brak czystości bieżącej w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i socjalno- sanitarnych,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich, stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania prac przy środkach spożywczych,

- nieprawidłowe gromadzenie i przechowywanie odpadów poprodukcyjnych – w otwartych, przepełnionych pojemnikach,
- wykorzystywanie pomieszczeń niezgodnie z przeznaczeniem,
- dokonywanie obróbki wstępnej (prac brudnych) w pomieszczeniu kuchni właściwej,
- brak bieżącej dokumentacji z zakresu systemu jakości HACCP.

W restauracjach widoczna jest poprawa zarówno w zakresie wyposażenia, jak i stanu sanitarno-technicznego, przejawiająca się wymianą urządzeń i sprzętu produkcyjnego w kuchniach. Stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości to najczęściej brudne lub dziurawe obrusy.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

Nadzorowi w 2025 r. podlegały bloki żywienia w przedszkolach, szkołach, domach opieki, sanatoriach, stołówki w ośrodkach wczasowych i wypoczynkowych, zakłady cateringowe oraz tzw. wydawalnie posiłków.

W placówkach oświatowo-wychowawczych żywienia zbiorowego typu zamkniętego z terenu Leszna i powiatu leszczyńskiego ocenionych zostało 65 zakładów.

W trakcie czynności kontrolnych ocenie poddano jadłospisy.

Najczęściej występujące błędy to:

- zbyt mały udział ryb
- brak lub zbyt rzadkie występowanie w posiłkach orzechów, nasion roślin strączkowych, np. fasoli, grochu, soczewicy, ciecierzycy, soi, bobu, które mogą wchodzić w skład posiłku obiadowego lub mogą być podawane w postaci różnego rodzaju past śniadaniowych,
- za mało porcji mleka i produktów mlecznych w posiłkach,
- brak urozmaicenia śniadań, zbyt mały udział warzyw.

Działalność represyjna

Ogółem w 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie, w zakresie nadzoru nad obiektami żywienia i żywności, wydał w stosunku do przedsiębiorców łącznie 30 decyzji administracyjnych merytorycznych, nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym 2 decyzje zakazujące wprowadzenia produktu do obrotu. Decyzji w sprawie unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu nie wydano. W stosunku do osób nieprzestrzegających obowiązujących przepisów sanitarnych stosowano sankcje karne przewidziane w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz w Kodeksie wykroczeń. Łącznie nałożono 42 mandaty na kwotę 11 100 zł. Do sądu nie skierowano spraw o ukaranie. W toku prowadzonego postępowania nałożono 2

tytuły wykonawcze na przedsiębiorcę z terenu miasta Leszna w związku z niewykonaniem decyzji merytorycznych Państwowego Powiatowego Inspektora sanitarnego w Lesznie.

Mimo nieprawidłowości, jakie stwierdzano podczas kontroli, widoczna była poprawa stanu technicznego wielu nadzorowanych placówek, co uzyskano m.in. poprzez:

- podejmowanie przez właścicieli prac remontowych i modernizacyjnych,
- oddawanie do użytku nowych placówek, w pełni odpowiadających obowiązującym wymaganiom higieniczno-sanitarnym,
- wprowadzanie przez kierujących zakładami zasad dobrej praktyki higienicznej oraz podejmowanie działań związanych z wdrażaniem zasad systemu HACCP - systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli, co wpływa pozytywnie na poprawę stanu sanitarnego obiektów oraz przyczynia się do większego zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

3.5.2. Jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych

Do badań pobierane są próbki produktów krajowych, produktów pochodzących z terenu Unii Europejskiej oraz próbki produktów z krajów trzecich (spoza Unii Europejskiej). Próbki pobierane są z obrotu detalicznego i hurtowego, w zakładach przemysłu spożywczego i zakładach żywienia zbiorowego, a w przypadku produktów z importu – również na etapie kontroli granicznej.

W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu z obiektów żywieniowo-żywnościowych pobrano do badań laboratoryjnych 288 próbek środków spożywczych oraz 10 próbek tłuszczów posmażalniczych. Badaniom podlegały: suplementy diety, produkty dla niemowląt i małych dzieci, przetwory mięsne, ryby i przetwory z ryb, wyroby cukiernicze, naturalne wody mineralne, przetwory i soki

owocowe, owoce, warzywa, przyprawy wyprodukowane w kraju, Unii Europejskiej i pochodzące z krajów trzecich.

Zakwestionowano 18 próbek, w tym mikrobiologicznie 15 próbek środków spożywczych.

- 10 próbek lodów z automatu - z uwagi na stwierdzoną liczbę Enterobacteriaceae,
- 5 próbek mięsa na kotlety z piersi indyka – z uwagi na obecność *Salmonella* spp.,

Znakowanie żywności

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd – zakaz ten ma bardzo szerokie zastosowanie, odnosi się m.in. do właściwości środka spożywczego, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod

wytwarzania lub produkcji, przypisywania żywności działania i właściwości, których ona nie posiada. Informacja nt. żywności nie może również sugerować, że posiada ona szczególne właściwości w sytuacji, gdy wszystkie podobne środki spożywcze mają takie właściwości.

W 2025 r. ocenę znakowania żywności opakowanej i nieopakowanej (również prezentacji i reklamy), przeprowadzano w czasie kontroli w zakładach produkcyjnych i miejscach wprowadzania do obrotu (w tym sprzedawanych przez Internet) oraz w zakładach żywienia zbiorowego. Oceniano znakowanie środków spożywczych również w odniesieniu do pobranych do badania próbek żywności: ogólnego spożycia, suplementów diety, żywności wzbogaconej oraz żywności dla określonych grup.

Na terenie miasta i powiatu leszczyńskiego w zakresie znakowania środków spożywczych rażących nieprawidłowości nie odnotowano, a na 288 próbki zakwestionowano 2.

3.5.3. Nadzór nad środkami transportu żywności

W roku 2025 skontrolowano 30 środków transportu - nieprawidłowości nie odnotowano.

Kontrole przeprowadzone zostały w związku ze złożonymi przez przedsiębiorców wnioskami o zatwierdzenie środków transportu do przewozu środków spożywczych.

Przedstawione do kontroli pojazdy, w tym głównie samochody chłodnie, naczepy do przewozu środków spożywczych opakowanych lub cysterny do przewozu artykułów sypkich, spełniały wymagania obowiązujących przepisów.

3.5.4. Nadzór nad przedmiotami użytku – opakowaniami do kontaktu z żywnością

3.5.5. Działania w ramach systemu RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie, będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do

kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następnych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. Łączna liczba otrzymanych w roku 2025 powiadomień o produktach żywnościowych, które nie spełniają wymagań obowiązujących przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów otrzymanych od Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) wyniosła 59, o 15 więcej niż w roku 2024.

Za pośrednictwem systemu RASFF w 2025 r. zgłoszono 1 powiadomienie informacyjne z terenu powiatu leszczyńskiego. Dotyczyło ono przekroczenia dopuszczalnej ilości kadmu w próbce pomidorów.

W 2025 r. głównym zagrożeniem wykrywanym w produktach pochodzących z Polski była obecność patogennych mikroorganizmów (przede wszystkim salmonella) w mięsie drobiowym i produktach z mięsa drobiowego.

Ponadto otrzymane w roku 2025 powiadomienia dotyczyły:

- stwierdzenie nieprawidłowych cech organoleptycznych w środkach spożywczych,
- stwierdzenie przekroczenia NDP kadmu w pomidorach,
- stwierdzenie przekroczenia NDP pozostałości chlorpiryfosu w goździkach,
- stwierdzenie obecności leku weterynaryjnego benzinidazolu w mięsie wieprzowym,
- stwierdzenie przekroczenia sumy aflatoksyn w produktach sojowych,
- stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnego poziomu Ochratoksyny A w rodzynekach,
- stwierdzenie przekroczenia NDP cyjanków w siemieniu lnianym,
- stwierdzenie alkaloidów opium w maku niebieskim.

W odniesieniu do materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością stwierdzono: przekroczenia migracji formaldehydu w naczyniach z melaminy, migracji ołowiu i kadmu z obrzeża szklanek, migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych.

3.5.6. Sytuacja w zakresie skarg i wniosków

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie otrzymał łącznie 44 interwencje od klientów w sprawach dotyczących niewłaściwej jakości artykułów spożywczych lub nieprawidłowego stanu sanitarnego zakładów.

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- obecności w środkach spożywczych zanieczyszczeń,
- wprowadzania do obrotu „przeterminowanej”, zepsutej, żywności,
- obecności szkodników w obiektach obrotu,
- niewłaściwych warunków sanitarnych środków transportu,
- nieprawidłowego stanu sanitarnego zakładów,
- nieprawidłowego przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie poza urządzeniami chłodniczymi oraz braku segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych po spożyciu różnych środków spożywczych, w tym potraw gastronomicznych.

Nie wszystkie interwencje były zasadne, a duża ich część była przekazana anonimowo. Niemniej każdorazowo po dokonaniu oceny ryzyka w przedmiocie sprawy podejmowane były działania mające na celu ich wyjaśnienie.

3.5.7. Zatrucia pokarmowe

W 2025 r. z terenu Leszna i powiatu leszczyńskiego nie zgłoszono żadnego przypadku wystąpienia zatrucia pokarmowego, co wskazuje na wyraźną poprawę świadomości i odpowiedzialności osób prowadzących działalność związaną z żywieniem i żywnością.

3.5.8. Zagadnienia dotyczące produkcji pierwotnej

Działalność w zakresie produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego nie wymaga zatwierdzenia zakładu, a jedynie rejestracji, w związku z czym: rolnik, ogrodnik, sadownik, producent pieczarek i innych płodów rolnych, zobowiązany jest do złożenia

wniosku do terenowo właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o wpis do rejestru zakładów. Wydane zaświadczenie o wpisie do rejestru zakładów prowadzących produkcję pierwotną lub sprzedaż bezpośrednią jest jedną z podstaw do odbioru płodów rolnych.

Dotychczas, z terenu miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego, zarejestrowanych zostało 296 producentów produkcji pierwotnej.

4. Ocena warunków higienicznych w zakładach pracy

4.1. Główne zadania pionu higieny pracy

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie prowadzi nadzór nad warunkami środowiska pracy w celu wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy. Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy w 2025 roku obejmował kontrole m.in. z zakresu przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, oceny dokumentacji oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich zatrudnionych pracowników, stosowania substancji i ich mieszanin chemicznych, występowania na stanowiskach pracy substancji i ich mieszanin chemicznych, czynników oraz procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, występowania na stanowiskach pracy szkodliwych czynników biologicznych, obrotu i stosowania w działalności

zawodowej produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W Sekcji Higieny Pracy sprawowany jest również nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wytwarzania i obrotu produktami kosmetycznymi.

Realizując powyższe zadania w Sekcji Higieny Pracy w roku 2025 zewidencjonowano 313 zakładów pracy na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego, w których zatrudnionych było łącznie 20 381 osób. Największą liczbę podmiotów będących w rejestrze stanowiły zakłady zatrudniające mniej niż 50 pracowników. Było ich 269, co stanowiło 86 % wszystkich zakładów będących w rejestrze. W ewidencji nadzorowej znalazło się 26 podmiotów zatrudniających od 100 do 249 osób oraz 14 podmiotów, w których zatrudnienie kształtuje się na poziomie powyżej 250 osób, z czego 5 zakładów pracy zatrudnia powyżej 1000 pracowników.

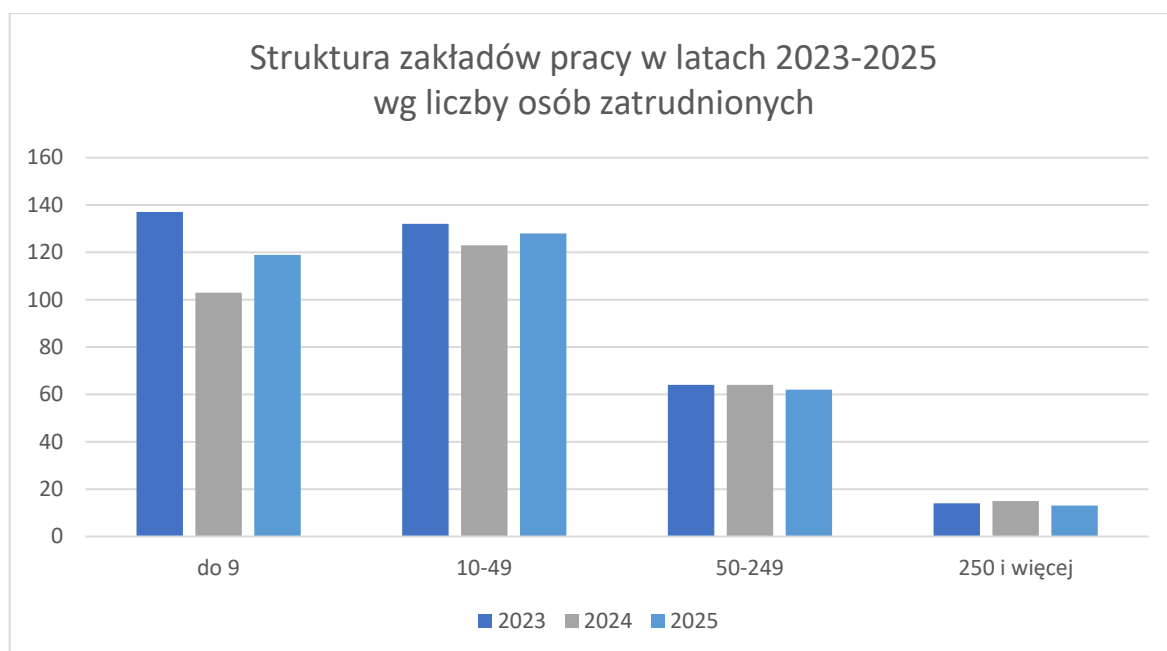
W 2025 roku przeprowadzono 84 kontrole w 80 zakładach, w których zatrudniano 6 290 osób. Nieprawidłowości stwierdzono w 18 podmiotach i dotyczyły one m.in.:

- braku aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- niezgodności lub braku dokumentacji oceny ryzyka zawodowego,
- nieprzestrzegania wymogów związanych z występowaniem w środowisku pracy czynników rakotwórczych, mutagennych oraz reprotoksycznych,
- niewłaściwego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie wszczął 12 postępowań administracyjnych, które w 6 przypadkach zostały zakończone wydaniem decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień, a w kolejnych 6 podmiotach nieprawidłowości zostały usunięte przed wydaniem decyzji merytorycznych.

Liczba obiektów pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie zewidencjonowanych w Sekcji Higieny Pracy w stosunku do roku 2024 zwiększyła się o 8 podmiotów, a liczba pracowników zmniejszyła się o 527 osób.

Nadal na podobnym poziomie kształtowało się zatrudnienie w nadzorowanych zakładach pracy. Strukturę zakładów pracy w latach 2023-2025 wg liczby zatrudnionych pracowników przedstawia wykres nr 10.

Wykres nr 12

Zakres przeprowadzanych kontroli w roku 2025 na terenie miasta Leszna oraz powiatu leszczyńskiego przedstawiają wykresy nr 11 i 12.

Wykres nr 13

Wykres nr 14

4.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W trakcie prowadzonych w 2025 roku kontroli w 12 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. W takich warunkach pracowało 238 osób, co stanowiło 1,2 % ogółu zatrudnionych w kontrolowanych zakładach.

Czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, dla których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych normatywnów higienicznych były: hałas (238 pracowników), pyły drewna (19 pracowników), pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność (6 pracowników), drgania mechaniczne o działaniu ogólnym (32 pracowników).

Niektórzy pracownicy narażeni byli na dwa czynniki szkodliwe jednocześnie, przede wszystkim hałas, pyły drewna oraz drgania.

W 8 zakładach pracy stwierdzono, że pracodawcy nie przeprowadzili badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy we właściwych terminach lub w ogóle, co skutkowało wszczęciem postępowań administracyjnych.

4.3. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi oraz reprotoksycznymi w środowisku pracy

W 2025 roku w Sekcji Higieny Pracy zewidencjonowano 103 zakłady, w których występowały substancje chemiczne i ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady stolarskie z występującymi podczas procesów technologicznych pyłami drewna oraz stacje paliw, gdzie pracownicy mają kontakt z benzyną bezołowiową 95 i 98. W warsztatach i serwisach samochodowych identyfikuje się pracowników narażonych na spaliny emitowane z silników Diesla. Na terenie Leszna zewidencjonowano również placówki ochrony zdrowia, w których stosowane są w terapii pacjentów leki cytostatyczne, mogące w swoim składzie zawierać substancje czynne sklasyfikowane jako rakotwórcze i reprotoksyczne. W Wojewódzkim Szpitalu Wielospecjalistycznym im. dr. J. Jonstona w Lesznie znajduje się nowoczesna pracownia leków cytostatycznych z wyodrębnionym kompleksem pomieszczeń o najwyższym standardzie wyposażenia, przygotowanym do bezpiecznej produkcji indywidualnych dawek preparatów cytostatycznych dla pacjentów hospitalizowanych oraz leczonych ambulatoryjnie. Warunki panujące w pracowni oraz systemy zamknięte stosowane do sporządzania roztworów zapewniają farmaceutom bezpieczeństwo w kontakcie z cytostatykami.

W prowadzonej ewidencji zwiększyła się liczba zakładów, w których w środowisku pracy występują czynniki szkodliwe reprotoksyczne – działające szkodliwie na rozrodczość. Wynika to przede wszystkim ze sklasyfikowania niektórych substancji jako reprotoksyczne, np. tlenku węgla czy związków niklu (występujących m.in. na stanowiskach spawaczy).

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy w roku 2025 przeprowadzono kontrole w 26 zakładach pracy. W skontrolowanych obiektach w kontakcie z tymi czynnikami pracowało 679 osób. Przeprowadzone kontrole w 7 zakładach wykazały nieprawidłowości, które dotyczyły braku zgłoszenia informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, nieuwzględnieniu w ocenie ryzyka zawodowego czynników rakotwórczych oraz braku odpowiednich rejestrów, a także niewykonania badań

i pomiarów stężeń tych czynników na stanowiskach pracy. W powyższym zakresie wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości.

4.4. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia występują w różnych sektorach gospodarki. Są to między innymi placówki ochrony zdrowia, zakłady sektora gospodarki odpadami i ściekami, zakłady pogrzebowe czy zakłady produkujące żywność. Również osoby podejmujące prace terenowe na otwartych przestrzeniach, przy oczyszczaniu terenów zielonych, szczególnie w lasach, są narażone na szkodliwe czynniki biologiczne, w tym ukąszenia kleszczy przenoszących krętki *Borrelia*. Pod nadzorem pionu higieny pracy w 2025 roku znajdowało się 78 zakładów pracy, w których występowało takie narażenie.

W 2025 roku w zakresie nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi przeprowadzono 23 kontrole sanitarne. Odbłyły się one m.in. w zakładach przetwórstwa spożywczego, przedsiębiorstwach uprawy rolnej i hodowli zwierząt oraz w placówkach medycznych. W skontrolowanych zakładach pracy w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do 2 grupy zagrożenia zatrudniano 2100 pracowników. Dodatkowo 1546 osób pracowało również w narażeniu na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia, tj. takie, które mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby i są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, zapewniając m. in. środki ochrony indywidualnej, preparaty biobójcze stosowane do rąk i powierzchni, repelenty oraz proponują pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne, a także opracowują i wdrażają wymagane procedury postępowania.

Szczególnym nadzorem objęto pracowników oczyszczalni ścieków z uwagi na wystąpienie na terenie kraju sytuacji alertowych związanych z wykryciem w ściekach zmutowanego wirusa polio, a także obecność innych patogenów. Działania kontrolne, w tym edukacyjno-informacyjne prowadzono w 3 oczyszczalniach. Sprawdzano m. in. czy pracodawcy odpowiednio zabezpieczają osoby zatrudnione przed kontaktem ze szkodliwym czynnikiem biologicznym, organizują szkolenia czy dobierają odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

4.5. Nadzór nad warunkami pracy podczas zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie prowadzi nadzór i przeprowadza kontrole warunków pracy podczas wykonywania prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonawca prac związanych z azbestem jest zobowiązany do zgłoszenia właściwemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac, zamiar przeprowadzenia tych prac.

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie wpłynęło 5 zgłoszeń o zamiarze wykonywania prac przy wyrobach zawierających azbest (4 dotyczyły transportu wyrobów oraz 1 dotyczyło prac rozbiórkowych i odbioru).

4.6. Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu oraz stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy w zakresie obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego znajdowało się 288 podmiotów, w tym 200 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w zakładach pracy, 72 dystrybutorów, 15 formulatorów oraz 1 producent substancji chemicznej.

W 2025 roku skontrolowano 52 zakłady, które stosowały chemikalia stwarzające zagrożenie oraz 9 dystrybutorów. W 1 przypadku zakwestionowano sposób reklamowania mieszaniny chemicznej (dotyczył sprzedaży na internetowej platformie sprzedażowej) oraz w 1 przypadku zakwestionowano poprawność sporządzenia karty charakterystyki dla mieszaniny chemicznej.

Skontrolowano 1 podmiot (w łańcuchu dostaw pełniącego rolę dalszego użytkownika), w którym stosowany jest tlenek chromu (VI) – substancja, która z uwagi na szkodliwość podlega szczególnemu nadzorowi.

Podmiot zgodnie z warunkami zezwolenia przeprowadza corocznie badania narażenia pracowników i wpływu na środowisko (powietrze oraz ścieki), których wyniki przesyła do Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA).

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych w działalności zawodowej. Produkty te stanowią substancję lub mieszaninę składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. W ramach działalności nadzorczej w 2025 r. skontrolowano 9 dystrybutorów oraz 1 podmiot stosujący w prowadzonej działalności zawodowej produkty biobójcze. Zadania kontrolne obejmowały m.in. sprawdzenie, czy w podmiotach dystrybuowane i stosowane są produkty z ważnym pozwoleniem na wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego, wydanym przez Prezesa Urzędu

Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, dostępności aktualnej karty charakterystyki, obecności w produkcie i statusu prawnego substancji czynnej, zgodności przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót. W trakcie jednej kontroli stwierdzono brak pozwolenia na obrót produktem biobójczym oraz wszczęto postępowanie administracyjne.

4.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących produkcji oraz dystrybucji produktów kosmetycznych.

W ramach prowadzonego nadzoru przeprowadzono 3 kontrole, w tym jedną kontrolę interwencyjną. Skontrolowano 1 zakład konfekcjonujący wody perfumowane, prowadzący jednocześnie ich sprzedaż poprzez stronę internetową. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wdrożonych dobrych praktyk produkcyjnych.

2 kontrole zostały przeprowadzone w podmiotach prowadzących hurtową dystrybucję produktów kosmetycznych, w tym przez strony internetowe. Ocenie poddano prawidłowość oznakowania produktów kosmetycznych, tj. treść etykiet, sprawdzono datę minimalnej trwałości oraz weryfikowano, czy w podanym na etykiecie wykazie składników nie znajdują się składniki niedozwolone do stosowania w produktach kosmetycznych.

4.8. Nadzór nad środkami zastępczymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie sprawuje nadzór nad wytwarzaniem, przywozem i nielegalnym wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, popularnie nazywanych dopalaczami. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę w punkcie handlowym, oferującym m.in. produkty konopne, takie jak susze czy olejki CBD, w trakcie których nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Dokonywano również przeglądu stron i sklepów internetowych, platform e-commerce oraz forów internetowych - nie znaleziono ofert sprzedażowych udostępnianych przez mieszkańców i przedsiębiorców z terenu Leszna i powiatu leszczyńskiego dla produktów, które mogłyby sugerować, że są środkami zastępczymi.

W 2025 r. w ramach procedury rejestracji i raportowania zatruć i podejrzeń zatruć środkami zastępczymi w systemie SMIOD na terenie miasta i powiatu nie odnotowano takich zdarzeń.

4.9. Choroby zawodowe

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami pracy, prowadzi postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub braku podstaw do jej stwierdzenia.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie wszczął 14 nowych postępowań z uwagi na zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych, m. in. przewlekłych chorób układu ruchu i przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy, przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem czy zespołu wibracyjnego.

Łącznie z postępowaniami rozpoczętymi w latach ubiegłych, w 2025 roku prowadzono 26 postępowań oraz dokonano 1 oceny narażenia zawodowego dla innego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej - 1 decyzję dotyczącą „Przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani”, 3 decyzje dotyczące „choroby COVID 19”, 1 decyzję „Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka”. Ponadto wydano 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a w 6 przypadkach postępowanie umorzono.

5. Ocena zakładów nauczania i wychowania

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży (ON-HD) jest komórką organizacyjną Oddziału Nadzoru realizującą zadania z zakresu:

1. nadzoru nad przestrzeganiem warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży,
2. dokonywania oceny higieny procesu nauczania:
 - oceny higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych,
 - oceny dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii,
3. nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych,
4. wydawania opinii sanitarnych dotyczących spełnienia wymogów pod względem sanitarno-higienicznym dla pomieszczeń placówek oświatowych oraz podmiotów wykonujących działalność opiekuńczo-edukacyjną,
5. wydawania decyzji stwierdzających spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych dla pomieszczeń, w których ma być prowadzony żłobek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie w 2025 roku, na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, zaplanował do objęcia nadzorem na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego różnego typu placówki:

- 20 żłobków, w tym 15 niepublicznych,
- 1 klub dziecięcy,

- 21 przedszkoli, w tym 6 niepublicznych i 1 specjalne,
- 27 szkół podstawowych,
- 2 licea ogólnokształcące,
- 1 szkołę specjalną,
- 14 zespołów szkół, w tym 2 specjalne,
- 2 szkoły wyższe,
- 1 bursę międzyszkolną oraz dom studencki,
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy z internatem,
- 1 dom dziecka.

Pracownicy Sekcji ON-HD objęli inspekcją oraz udzielali wszelkich niezbędnych informacji dotyczących zmian przepisów prawa w zakresie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, placówek opiekuńczo-wychowawczych czy wypoczynku dzieci i młodzieży, i tak:

Zadania	Komentarz
1. Ocena warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku zimowego w zakresie higieny dzieci i młodzieży	Skontrolowano 6 turnusów półkolonii zorganizowanych w miejscu zamieszkania uczestników – uchybień nie stwierdzono.
2. Ocena przygotowania placówek do letniego wypoczynku dzieci i młodzieży	Inspekcji poddano 5 placówek funkcjonujących na terenie powiatu leszczyńskiego, w tym 2 bazy obozowe, 2 placówki okazjonalnie wykorzystywane do wypoczynku i 1 schronisko młodzieżowe - nie stwierdzając nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. W jednej z placówek przeprowadzono również czynności sprawdzające, dotyczące realizacji zarządzeń decyzji PPIS w Lesznie, stwierdzając częściowe ich wykonanie - wyrównano nawierzchnię drogi dojścia do budynku schroniska oraz wymieniono stolarkę okienną w części pokoi mieszkalnych.

3. Ocena warunków sanitarno-higienicznych letniego wypoczynku w zakresie higieny dzieci i młodzieży	Przeprowadzono 20 kontroli turnusów w trakcie ich funkcjonowania. Szczególnym nadzorem objęto placówki, w których dzieci przebywały na wypoczynku wyjazdowym. Nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące złego stanu sanitarno-technicznego placówek wypoczynku. W jednym ośrodku kolonijnym (obiekt sezonowy) nadal obowiązuje decyzja administracyjna PPIS w Lesznie z terminem realizacji do 15 czerwca 2026 r. (opisana wyżej). 9 turnusów zostało skontrolowanych przy współudziale przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej i/lub Komendy Miejskiej Policji w Lesznie.
4. Ocena przygotowania placówek oświatowo-wychowawczych do nowego roku szkolnego	Kontroli poddano 10 placówek. Wszystkie były przygotowane na przyjęcie uczniów 1 września 2025 r. Wszelkie prace remontowo-porządkowe prowadzone w okresie wakacji letnich zostały zakończone.
5. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	W roku sprawozdawczym badaniu poddano 1497 uczniów z 82 oddziałów w 10 placówkach na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego. Zaobserwowano nadmiernie obciążone tornistry u 619 uczniów (przekroczenie między 10 a 15% i więcej wagi tornistra w stosunku do wagi ciała). Dzieci między innymi nadmiarowo przynoszą do szkoły butelki z wodą bądź termosy z gorącym napojem w okresie zimowym.
6. Ocena dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w placówkach oświatowych	W roku sprawozdawczym badaniu poddano 1691 uczniów ze 102 oddziałów w 18 placówkach na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego. Stwierdzono, że 328 uczniów (19 %) korzysta z mebli niedostosowanych do wzrostu zgodnie z zasadami ergonomii. Dyrektorom placówek, w których stwierdzono powyższą nieprawidłowość, wydano zalecenia pokontrolne.

7. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania	Podczas prowadzenia kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży monitorowano przestrzeganie zakazu palenia tytoniu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
---	--

▪ Stan techniczny obiektów

Nieprawidłowy stan techniczny stwierdzono w jednej placówce przedszkolnej, trzech szkołach podstawowych oraz trzech zespołach szkół na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego. Dyrektorów tych placówek zobowiązano do poprawy stanu technicznego pomieszczeń.

Całościowe realizacje decyzji administracyjnych:

1. W szkole podstawowej na terenie powiatu leszczyńskiego doprowadzono do właściwego stanu technicznego ściany, sufity, posadzki, instalacje i urządzenia sanitarne w sanitariacie dla chłopców.

Częściowe realizacje decyzji administracyjnych:

1. W szkole podstawowej na terenie powiatu leszczyńskiego doprowadzono do właściwego stanu technicznego ściany i sufity w 16 z 18 pomieszczeń dydaktycznych, pomieszczeniu pedagoga, czytelnicy, szatni dla dziewcząt przy zastępczej sali gimnastycznej, szatni i sanitariatów dla dziewcząt i chłopców przy sali gimnastycznej. Dodatkowo przeprowadzono kompleksowy remont sanitariatów przy zastępczej sali gimnastycznej oraz utworzono pomieszczenie sanitarne dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

2. W sezonowej placówce letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu leszczyńskiego doprowadzono do właściwego stanu technicznego część stolarki okiennej w pawilonach mieszkalnych dla dzieci oraz nawierzchnię drogi dojścia do budynku schroniska.

W 2025 roku powstały również nowe placówki przeznaczone na pobyt dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lesznie wydał pozytywne opinie i decyzje dla różnego typu placówek prowadzonych przez podmioty publiczne i prywatne:

- 3 żłobki, w tym 2 na terenie miasta Leszna,
- 3 szkoły podstawowe na terenie miasta Leszna.

Jednocześnie na podległym terenie likwidacji uległy: 1 żłobek i 3 przedszkola.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W sezonie letnim i zimowym nadzorem na terenie miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego objęto 26 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, które funkcjonowały w formie stacjonarnej. 33 kontrole sanitarne, prowadzone w tych placówkach w trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży, nie wykazały uchybień sanitarnych i technicznych oraz niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Szczególną uwagę zwracano na: bezpieczeństwo zdrowotne przebywających tam osób, stan sanitarno-techniczny otoczenia, budynków i pomieszczeń, z których korzystają dzieci i młodzież, zapewnienie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej oraz warunków do higienicznego przygotowywania i spożywania posiłków. Wśród uczestników wypoczynku nie odnotowano przypadków zatruc pokarmowych, chorób zakaźnych oraz poważnych wypadków i urazów.

Wzorem lat ubiegłych, w okresie wakacji letnich i ferii zimowych prowadzono kontrole placówek wypoczynku dzieci i młodzieży wspólnie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego.

▪ Interwencje

W roku sprawozdawczym wniesiono jeden wniosek o interwencję. Dotyczył on powtarzających się przypadków występowania wszawicy wśród uczniów jednego z zespołów szkół. Przeprowadzone postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło informacji zawartych w piśmie. Interwencję uznano za bezzasadną.

▪ Podsumowanie

Dane uzyskane w wyniku prowadzonego nadzoru nad placówkami oświatowymi, opiekuńczo-wychowawczymi oraz wypoczynku wskazują, że zarówno dyrektorzy placówek, organy prowadzące, jak i organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej, starają się zapewnić przebywającym tam uczniom oraz uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne. Bardzo dobra współpraca

z dyrektorami placówek, organami prowadzącymi, a także wyniki kontroli z roku na rok wskazują na tendencję systematycznej poprawy zarówno infrastruktury, jak i stanu sanitarno-higienicznego wszystkich miejsc, w których przebywają dzieci i młodzież.

6. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Działania kierowane są między innymi do: rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, seniorów, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli samorządów lokalnych oraz pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej. Wśród licznych inicjatyw realizowanych w 2025 roku były m. in. konkursy, pogadanki, warsztaty, pokazy, szkolenia, udział w targach i festynach.

6.1 Zestawienie działań programowych i nieprogramowych z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zrealizowane w 2025 roku

6.1.1 Profilaktyka nadwagi i otyłości

DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Programy krajowe:

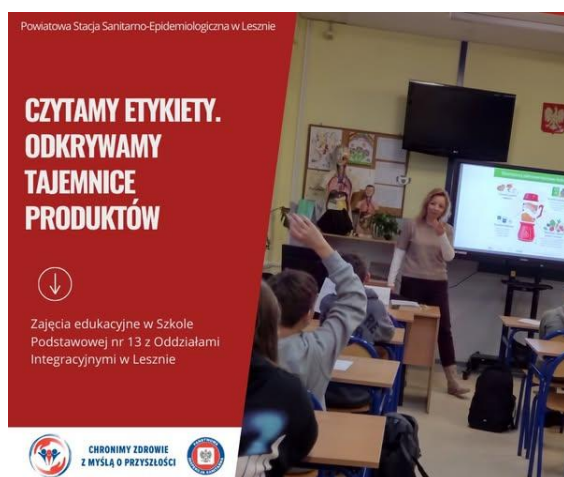
1. Program „Trzymaj formę!”

Grupa docelowa: młodzież z klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Liczba odbiorców: 2335

Główne działania:

- szkolenie dla szkolnych edukatorów programu,
- prelekcje edukacyjne dla młodzieży – z zakresu tematów poruszanych w programie,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- przeprowadzono 4 wizytacje z realizacji programu w szkołach.

Programy wojewódzkie

1. Talerz zdrowego żywienia

Grupa docelowa: dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat i ich rodzice.

Liczba odbiorców: 817

Główne działania:

- 44 pogadanki wraz z pokazem planszy prawidłowego żywienia i warsztatami dla dzieci,
- dystrybucja materiałów,
- relacjonowanie na Facebooku i na stronie internetowej PSSE w Lesznie zajęć z dziećmi, przeprowadzonych w ramach projektu,
- konkurs pt. „Super Śniadanie”, adresowany do dzieci przedszkolnych oraz uczniów klas I-III: na etap powiatowy wpłynęło 55 prac, prace oceniono i przyznano nagrody.

DZIAŁANIA NIEPROGRAMOWE:

Działania wojewódzkie

1. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 1168

Główne działania:

- promocja akcji Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz kampanii Zdrowie Roślin wśród podmiotów współpracujących (lokalne media, podczas udziału w festynach – stoisko informacyjne PSSE),

- zamieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz na Facebooku,
- sporządzenie sprawozdania z podjętych działań.

6.1.2 Profilaktyka palenia tytoniu

DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Programy wojewódzkie

1. Bieg po zdrowie

Grupa docelowa: uczniowie IV klas szkół podstawowych i ich rodzice.

Liczba odbiorców: 96

Główne działania:

- koordynacja realizacji programu w szkołach przez szkolnych koordynatorów,
- sporządzenie sprawozdania zbiorczego,
- 1 wizytacja.

2. Czyste powietrze wokół nas

Grupa docelowa: dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat i ich rodzice.

Liczba odbiorców: 1543

Główne działania:

- koordynacja realizacji programu w przedszkolach przez przedszkolnych koordynatorów,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- 3 prelekcje w przedszkolach,
- 4 wizytacje.

DZIAŁANIA NIEPROGRAMOWE:

Działania wojewódzkie

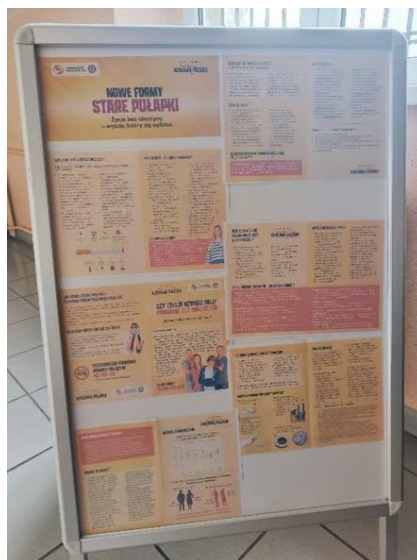
1. Profilaktyka palenia tytoniu (w tym Światowy Dzień Bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia, szkolenia Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń, konkurs „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 6813

Główne działania:

- działania promujące Światowy Dzień Rzucania Palenia,
- zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń - 34 uczniów,
- przeprowadzenie 11 prelekcji w 4 szkołach – 463 uczniów,
- zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” (na etap powiatowy wpłynęło 8 prac),
- wysłanie listów intencyjnych nt. akcji antynikotynowych do lokalnych mediów oraz partnerów działań (50 podmiotów),
- promowanie stylu życia wolnego od palenia tytoniu podczas festynów – 2 , drzwi otwartych – 1, prowadzenie stoisk informacyjnych – 1.
- publikacja informacji tematycznych na stronie internetowej oraz na Facebooku.

6.1.3 Profilaktyka innych uzależnień

DZIAŁANIA PROGRAMOWE Programy wojewódzkie

1. ARS, czyli jak dbać o miłość?

Grupa docelowa: młodzież w wieku 15-19 lat i ich rodzice.

Liczba odbiorców: 259

Główne działania:

- koordynacja realizacji programu w szkołach przez szkolnych koordynatorów,
- sporządzenie sprawozdania zbiorczego.

DZIAŁANIA NIEPROGRAMOWE:

Działania wojewódzkie

1. Profilaktyka spożywania alkoholu

Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Liczba odbiorców: 579

Główne działania:

- 19 prelekcji przeprowadzonych w 7 szkołach na terenie Leszna i powiatu leszczyńskiego (432 odbiorców),
- opracowanie informacji na Facebooka nt. podjętych działań.

2. Profilaktyka zażywania narkotyków, w tym środków zastępczych

Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Liczba odbiorców: 563

Główne działania:

- 5 prelekcji przeprowadzonych w 3 szkołach na terenie Leszna i powiatu leszczyńskiego (108 odbiorców),
- publikacja informacji na temat dopalaczy na stronie internetowej.

6.1.4 Profilaktyka zaburzeń zdrowia psychicznego

Działania lokalne:

1. Promocja zdrowia psychicznego

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 588

Główne działania:

- publikacja informacji tematycznych na stronie internetowej oraz na Facebooku.

6.1.5 Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Programy wojewódzkie

1. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 332

Główne działania:

- promocja akcji informacyjnych wśród współpracujących podmiotów i instytucji oraz w lokalnych mediach,
- prelekcje w szkołach ponadpodstawowych - 150 uczestników,
- prelekcja w Klubie Seniora - 8 osób,
- organizacja i koordynacja etapu powiatowego konkursu „Nie daj szansy AIDS” – 10 prac,
- zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra AIDS (24 uczniów),
- ekspozycja materiałów edukacyjnych,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz na Facebooku,
- promocja tematu testowania w kierunku HIV podczas Drzwi Otwartych PSSE,
- udział w „Strefie nauki”, który odbył się w Inkubatorze Przedsiębiorczości – stoisko informacyjne – promocja testowania.

Programy wojewódzkie

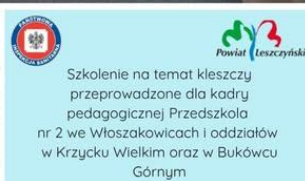
1. Projekt „Mały kleszcz-duży problem?”

Grupa docelowa: pracownicy nadleśnictwa, członkowie klubów seniora (2 kluby), uczestnicy wypoczynku letniego, uczniowie szkoły ponadpodstawowej, dzieci w wieku przedszkolnym.

Liczba odbiorców: 981

Główne działania:

- 2 szkolenia dla 28 odbiorców,
- 29 prelekcji dla 733 odbiorców,
- 2 festyny - 230 odbiorców,
- ekspozycje wizualne - 150 odbiorców,
- informacje na stronie internetowej oraz Facebooku.

DZIAŁANIA NIEPROGRAMOWE:

1. Profilaktyka chorób zakaźnych (w tym chorób odzwierzęcych – gruźlica, meningokoki, wirusowe zapalenie wątroby B, C, kleszczowe zapalenie mózgu i inne)

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 133

Główne działania:

- zamieszczanie informacji na stronie internetowej stacji oraz na Facebooku.

6.1.6 Inne działania

DZIAŁANIA PROGRAMOWE – zapobieganie nowotworom

Programy wojewódzkie

1. „Znamię! Znam je?”

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Liczba odbiorców: 64 klasy – 1258 uczniów.

Główne działania:

- prelekcje (2 spotkania, w których uczestniczyło 77 osób),
- dystrybucja materiałów do 7 placówek (wydano 1300 ulotek, 7 plakatów i 7 poradników dla nauczyciela),
- wizytacje – 7,
- informacje na Facebooku i stronie internetowej.

2. Wybierz życie - pierwszy krok

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Liczba odbiorców: 997

Główne działania:

- dystrybucja materiałów do 10 szkół,
- wizytacje – 6,
- informacje na Facebooku.

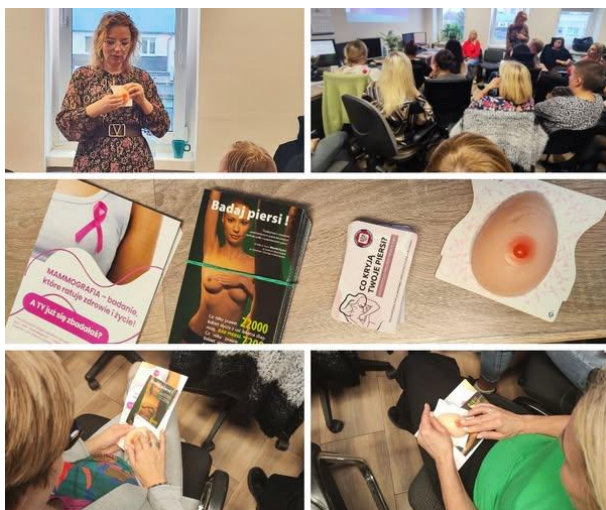
3. Co kryją Twoje piersi?

Grupa docelowa: uczennice szkół ponadpodstawowych, seniorzy, pracownicy placówek oświatowych, pracownicy urzędów.

Liczba odbiorców: 663

Główne działania:

- odbyło się 6 szkoleń, przeprowadzonych w różnych grupach odbiorców - 133 odbiorców,
- festyn - 270 odbiorców,
- stoisko informacyjne - 20 odbiorców,
- informacje umieszczane na stronie internetowej i Facebooku.

DZIAŁANIA PROGRAMOWE – promocja zdrowego stylu życia

Programy wojewódzkie

1. „Mamo, Tato - co Wy na to?”

Grupa docelowa: dzieci 5, 6-letnie i ich rodzice/opiekunowie.

Liczba odbiorców: 1664

Główne działania:

- 1 pogadanka dla 18 dzieci,
- 2 festyny (150 osób),
- wizytacje – 7,
- informacja na Facebooku,
- dystrybucja materiałów.

2. „Mam zdrowe zęby?”

Grupa docelowa: dzieci ze szkół podstawowych I-III i ich rodzice/opiekunowie oraz dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat.

Liczba odbiorców: 1032

Główne działania:

- pogadanki – 41,
- 2 festyny (180 osób),
- konkurs pt. „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym” - 29 uczestników na etapie powiatowym,
- informacja na Facebooku oraz na stronie internetowej stacji,
- dystrybucja materiałów tematycznych wśród uczestników zajęć,
- sporządzenie sprawozdania z podjętych działań.

DZIAŁANIA NIEPROGRAMOWE:

Działania wojewódzkie

1. Światowy Dzień Zdrowia i Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Grupa docelowa: młodzież ze szkół ponadpodstawowych, studenci, społeczność lokalna.

Liczba odbiorców: 2005

Główne działania:

- zajęcia dla młodzieży w I i II Liceum Ogólnokształcącym w Lesznie (10 prelekcji - 384 odbiorców),
- 8 grup zorganizowanych, 192 uczestników na zajęciach podczas Dni Otwartych,
- listy intencyjne (112 odbiorców),
- ekspozycje wizualne (150 odbiorców),
- informacje na Facebooku,

- udział w komisji konkursowej pt. „Zdrowe śniadanie” w II Liceum Ogólnokształcącym w Lesznie - 20 uczestników.

2. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku zimowego i letniego

Grupa docelowa: uczestnicy wypoczynku letniego i zimowego.

Liczba odbiorców: 1051

Główne działania:

- 24 pogadanki dla 511 uczestników,
- 2 ekspozycje wizualne - 300 odbiorców,
- informacje na Facebooku oraz stronie internetowej.

3. Promocja szczepień ochronnych, w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, Europejski Tydzień Szczepień, promocja szczepień przeciwko HPV w szkołach

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa.

Liczba odbiorców: 1030

Główne działania:

- prelekcje w szkołach - 103 uczestników,
- koordynacja programu szczepień przeciwko HPV w szkołach,
- zamieszczenie informacji na stronie internetowej stacji oraz na Facebooku,
- wysłanie listów intencyjnych do lokalnych mediów, urzędów i szkół podstawowych,
- stała ekspozycja materiałów informacyjnych w holu stacji,
- zorganizowanie stanowiska informacyjnego w holu stacji,
- pozyskanie lokalnych partnerów do działań – Urząd Miasta Leszna oraz Starostwo Powiatowe w Lesznie.

4. Projekt pt. „Gdy coś Ci chodzi po głowie”

Grupa docelowa: dzieci przedszkolne oraz uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Liczba odbiorców: 97

Główne działania:

- przeprowadzenie 2 prelekcji edukacyjnych wraz z prezentacją multimedialną,
- zamieszczenie informacji na stronie internetowej stacji oraz na Facebooku.

7. Działalność opiniodawcza Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Opiniując projekty dokumentów w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgadniając warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, mając na uwadze szeroko rozumianą ochronę zdrowia publicznego, zwracano uwagę w szczególności na zapisy dotyczące: ustaleń w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska oraz ludzi przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza, gospodarki odpadami, zasad uzbrojenia terenów

w infrastrukturę techniczną, w szczególności w zakresie zapewnienia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu w drodze postanowienia dotyczyły obiektów: usługowych, handlowych, magazynowych, mieszkalnych, budowli rolniczych, budynków inwentarskich, infrastruktury technicznej oraz elektrowni fotowoltaicznych.

Opiniując w sprawach dotyczących ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w ramach prowadzonych postępowań przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zwracano uwagę na przewidywane oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko: gruntowo-wodne, klimat akustyczny, poziom zanieczyszczeń w powietrzu, gospodarkę odpadami oraz inne w zależności od rodzaju przedsięwzięć, a także na podjęte działania dążące do zapobiegania lub ograniczania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Opinie w sprawach dotyczących ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko dotyczyły m.in. inwestycji w zakresie: farm fotowoltaicznych, magazynów energii, elektrowni wiatrowych, hodowli zwierząt, kanalizacji, dróg, budowy budynków produkcyjno-magazynowych, mieszkalnych, stacji paliw, punktu zbierania odpadów.

Uzgadniając dokumentację projektową brano pod uwagę: układ funkcjonalny budynku/lokalu, wymogi dla pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, m.in. w zakresie właściwego oświetlenia, wysokości, wentylacji, zapewnienia odpowiednich pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zastosowanych rozwiązań technologicznych. Uzgodnienia dotyczyły projektów lokalów usługowych, stacji uzdatniania wody, szkoły, przedszkola.

Opinie wydane w ramach uczestniczenia w oddawaniu obiektów do użytkowania (tzw. odbiory końcowe) poprzedzone były dokonaniem kontroli sanitarnej. Odebrane obiekty zrealizowane zostały na podstawie dokumentacji projektowej, uzgodnionej pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych i w przeważającej większości spełniały wymogi higieniczno-sanitarne określone w obowiązujących przepisach. Były to m.in. obiekty spożywcze i gastronomiczne, obiekty przemysłowo-produkcyjne, obiekty usługowe i handlowe, obiekty służby zdrowia (gabinety stomatologiczne, gabinety lekarskie), obiekty oświaty i wychowania (w tym szkoły, przedszkola).

Miasto Leszno:

W roku 2025 wydano **69** opinii i uzgodnień, które dotyczyły postępowań w zakresie:

I. *strategicznej oceny oddziaływania na środowisko* - w łącznej ilości **7**, w tym:

1. uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy w ilości – 1;
2. uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - 1, w tym:
 - dla planu ogólnego gminy – 0,
 - dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy – 1;
3. opiniowanie projektu planu ogólnego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości – 1;
4. opiniowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości – 4

oraz wniosków na etapie zawiadomienia do planu ogólnego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w łącznej ilości – **1**;

II. *oceny oddziaływania na środowisko* – w łącznej ilości **3**, w tym:

1. opinia co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w łącznej ilości – 2, w tym:
 - opinia o braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 2,
 - opinia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – 0;
2. opinia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 1;

III. *uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych* na wniosek inwestora w ilości – **6**;

IV. *uczestniczenia w oddawaniu obiektów do użytkowania - odbiory końcowe obiektów* – opinie wydane na wniosek inwestora w łącznej ilości – **50**;

V. *uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla projektowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych* w łącznej ilości – **2**,

w tym:

- uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy – 0,
- uzgadnianie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego – 2.

Tabela: „Zestawienie z działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie w latach 2024-2025”

Rodzaj zajętych stanowisk	2025	2024	spadek/wzrost 2025:2024 %
I. opinie i uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	7	8	spadek o 12,5%
II. opinie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko	3	5	spadek o 40%
III. uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na wniosek inwestora	6	2	wzrost o 200%
IV. uczestniczenie w oddawaniu obiektów do użytkowania	50	52	spadek o 3,8%
V. uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla projektowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	2	2	0%

W stosunku do roku poprzedniego zanotowano spadek liczby wydawanych opinii i uzgodnień dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

Zaobserwowano wzrost ilości zajmowanych stanowisk dotyczących uzgadniania dokumentacji projektowej.

Powiat leszczyński:

W roku 2025 wydano **797** opinii i uzgodnień, które dotyczyły postępowań w zakresie:

I. *strategicznej oceny oddziaływania na środowisko* - w łącznej ilości **21**, w tym:

1. uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy w ilości – 2;

2. uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ilości – 8, w tym:
 - dla planu ogólnego gminy – 2,
 - dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy – 6;
 3. opiniowanie projektu planu ogólnego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości – 2;
 4. opiniowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ilości - 9
- oraz wniosków na etapie zawiadomienia do planu ogólnego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w łącznej ilości – 8;*
- II. *oceny oddziaływania na środowisko* – w łącznej ilości **123**, w tym:
1. opinia co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w łącznej ilości – 111, w tym:
 - opinia o braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ilości – 100,
 - opinia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w ilości – 11;
 2. opinia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w łącznej ilości – 12, w tym:
 - dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – 9,
 - dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – 3;
- III. *uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych* na wniosek inwestora w ilości – **3**;
- IV. *uczestniczenia w oddawaniu obiektów do użytkowania - odbiory końcowe obiektów* – opinie wydane na wniosek inwestora w łącznej ilości – **49**;
- V. *uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla projektowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych* w łącznej ilości – **593**,
- w tym:
- uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy – 578,
 - uzgadnianie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego – 15.

Tabela: „Zestawienie z działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie w latach 2024-2025”

Rodzaj zajętych stanowisk		2025	2024	spadek/wzrost 2025:2024 %
I.	opinie i uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	21	25	spadek o 16%
II.	opinie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko	123	83	wzrost o 48%
III.	uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na wnioski inwestora	3	2	wzrost o 50%
IV.	uczestniczenie w oddawaniu obiektów do użytkowania	49	42	wzrost o 16,6%
V.	uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla projektowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	593	139	wzrost o 326,6%

W stosunku do roku poprzedniego zanotowano spadek liczby wydawanych opinii i uzgodnień w sprawach dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W sprawach dotyczących ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko ilość wydanych opinii wzrosła.

Zaobserwowano znaczący wzrost w liczbie zajmowanych stanowisk dotyczących uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla projektowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

8. Informacja dotycząca badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie przeprowadza badania laboratoryjne materiału biologicznego, wody i żywności z terenu objętego nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesznie, to jest miasta Leszna i powiatu leszczyńskiego oraz z innych powiatów województwa wielkopolskiego.

W skład Oddziału Laboratoryjnego wchodzi następujące laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badań Żywności,
- Laboratorium Badań Wody.

W wymienionych laboratoriach zbadano w 2025 r. ogółem 22 000 próbek, w tym:

- w Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii zbadano w ramach nadzoru 2 011 próbek, a w ramach zleceń 16 777 próbek materiału biologicznego. Badane były próbki kału w kierunku obecności pałeczek schorzeń jelitowych, będących najczęściej przyczyną zachorowań i zatruc pokarmowych. Stwierdzono obecność pałeczek Salmonella w 137 próbkach. W Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii prowadzone były badania materiału biologicznego, najczęściej kału, pochodzącego od osób chorych z powodu zatruc lub zakażeń pokarmowych oraz osób zamierzających podjąć pracę, przy wykonywaniu której istnieje możliwość przeniesienia zachorowania na inne osoby. Ponadto w tym laboratorium wykonywane są badania parazytologiczne próbek kału w kierunku jaj pasożytów oraz badania skuteczności procesów sterylizacji;
- w Laboratorium Badań Żywności zbadano w ramach nadzoru 713 próbek oraz w ramach zleceń 216 próbek środków spożywczych pochodzących z importu, z produkcji krajowej oraz wyprodukowanych w krajach Unii Europejskiej. W tymże laboratorium prowadzi się badania żywności pod względem spełnienia przez środki spożywcze wymagań mikrobiologicznych określonych w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 2073/2005 w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. Każdorazowe stwierdzenie niezgodności w zakresie parametrów mikrobiologicznych stanowiło podstawę do przekazania stosownej informacji do zakładu produkcyjnego oraz terenowo właściwego powiatowego inspektora sanitarnego, sprawującego nadzór nad przedsiębiorstwem produkcyjnym. W 10 próbkach stwierdzono skażenie bakteriami chorobotwórczymi;
- w Laboratorium Badań Wody w zakresie parametrów fizykochemicznych, mikrobiologicznych i sensorycznych zbadano w ramach nadzoru 1 641 próbek oraz w ramach zleceń 642 próbek wody. Wykonywano badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z wodociągów publicznych, lokalnych i sieci wodociągowych, wody przeznaczonej bezpośrednio dla konsumentów, zarówno naturalnej wody źródlanej, jak i naturalnych wód mineralnych, źródlanych i stołowych, oferowanych do sprzedaży w opakowaniach jednostkowych, wody z pływalni, otwartych basenów, kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, a także wody ze szpitalnych stacji dializ. Zakwestionowano jakość 639 próbek. W przypadkach stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych, fizykochemicznych lub sensorycznych natychmiast były podejmowane działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności. Informacje o kwestionowanych wynikach badań próbek wody przekazywano instytucjom i organom odpowiedzialnym za bezpieczną dla zdrowia jakość wody (burmistrzom, wójtom, kierownikom wodociągów itp.). Informację tę przekazywano również właściwym terenowo powiatowym inspektorom sanitarnym.

W 2025 r. Polskie Centrum Akredytacji przeprowadziło w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Lesznie audit i po raz kolejny potwierdziło

spełnienie przez tutejsze laboratorium wymagań akredytacyjnych, określonych w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.